EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 220, Şubat 2001

Sarsıcı ve aydınlatıcı gelişmeler

Son ayların olayları sarsıcı olduğu kadar aydınlatıcı da oldu. Özellikle zindan direnişi eksenli mücadele süreci ve bunu izleyen katliam saldırısı, ikisi bir arada, siyasal tabloya ve yönelimlere olduğu kadar, siyasal güçler planında gerçek konumlara, kimliklere, karakterlere yeni açıklıklar getirdi. Bu gelişmeler yalnızca devrimci mücadelenin imkanlarına değil, yanısıra burjuva düzenin buna karşı tahammülsüzlüğüne de; yalnızca devrimci direniş çizgisinde kararlılığa değil, sol reformist ve liberal akımların, bunların temsil ettiği ara güçlerin tutarsız, kaypak ve ikiyüzlü konum ve kimliklerine de bir kez daha ışık tuttu.

"Cezaevleri sorunu" ve burjuvazinin acelesi

Haftalardır partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde bu sorunlar yeterli ölçüde işlendiği ve halen de işlenmekte olduğu için, burada yinelemelere girmiyoruz. Devletin hücre saldırısıyla burjuvazinin işçi sınıfına ve emekçilere yönelik sosyal yıkım saldırısı arasındaki kopmaz bağın son gelişmelerle açıkseçik ortaya çıktığını, bu temel önemde noktayı, burada bir kez daha vurgulamakla yetiniyoruz.

Burjuvazi için bütün sorun, sosyal yıkım saldırıları altında inleyen yığınların hoşnutsuzluğunun devrimci mücadele çizgisine kaymasını engellemektir. Bu hoşnutsuzluğu gidermek olanaklı olmadığına göre, hiç değilse tehlikeli patlamalara dönüşmesini engellemek, bunu çok değişik yol ve yöntemlerle ne edip edip düzen kanalları içerisinde tutmaktır. İşte bunun temel güvencelerinden, olmazsa olmaz koşullarından biri de, bir bütün olarak devrimci akımın ezilip etkisizleştirilmesi, böylece en azından solun reformist kesimleri gibi düzenin icazet sınırlarına razı edilmesidir. Dahası burjuvazinin bunda acelesi de vardır; işçi ve emekçilerin mücadelesi kontrol edilebilir sınırları aşmadan, hele hele devrimci önderlikle bir ilk anlamlı buluşmayı gerçekleştirmeden, bu alanda sonuç almak istemektedir. Bunu başaramazsa eğer, bu türden bir buluşmayı engelleyemezse eğer, gelişmelerin kontrolden çıkacağını, işinin bu noktadan sonra çok daha zor olacağını, o deneyimlerden hareketle çok iyi bilmektedir.

Hücre saldırısındaki aşırı ısrarın ve bu saldırıyı başarıya ulaştırmak için toplu katliamlara varan acımasızlığın, "cezaevleri sorunu" olarak kodladığı alanda bir an önce sonuç almak istemesinin gerisinde, işte bu türden bir temel sınıfsal-siyasal amaç ve hedef vardır. Son olayların ayan-beyan görülür hale getirdiği temel gerçek budur. İşbirlikçi burjuvazinin en deneyimli temsilcilerinden olan ve ömrünün bu son evresini ona unutulmayacak hizmetlerde bulunmaya adayan Ecevit'in "cezaevleri sorunu"na ilişkin veciz ifadeleri, bütün bunları her türlü tartışmanın ötesinde zaten ortaya koymaktadır. Daha önceleri içeriyi kontrol edemezsek dışarıyı hiç edemeyiz diyen bu yeminli sol ve devrim düşmanı; katliamın hemen ardından ve bir yeni yıl mesajı olarak, "cezaevleri sorununu" güya artık nihayet çözmüş olmayı, "geleceğe umutla bakma"nın en temel gerekçesi olarak ortaya koyabilmiştir. Bu sözler herşeyi özetlemektedir.

Sosyal yıkımın siyasal sonuçlarına hazırlık

Bu temel gerçeğin ışığında, Türkiye'nin direnişe ve katliama eşlik eden güncel gerçeklerine kısaca yeniden bakalım.

Sürekli yenilenerek ve böylece daha da ağırlaştırılarak birbirini izleyen sosyal yıkım saldırıları, düzenin işçi sınıfı ve emekçilere karşı bugünkü konum ve tutumunu özetlemektedir. Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarının ağır faturası sürekli olarak işçi sınıfı ve emekçilere ödetilmektedir. İşbirlikçi burjuvazinin çözümsüz sorunlara biricik çözüm budur, bundan farklı bir alternatifi de yoktur. Kendisi bunun ve bunun yaratacağı sosyal ve siyasal sonuçların çok iyi bildiği için, sürekli bir biçimde siyasal sahneye çeki düzen vermeye çalışmakta, baskı ve terör aygıtlarını güçlendirmekte, bunun yasal önlemlerle tamamlamakta, tüm bunların asıl nedeni olarak da muhalif olan her sesi boğmaya, her akımı ezip etkisizleştirmeye çalışmaktadır.

Öte yandan, sosyal yıkım saldırılarına karşı sık sık tekrarlanan kitle hareketliliği, işçi ve emekçi kitlelerdeki hoşnutsuzluğu ve mücadele arzusunu ortaya koymaktadır. Bu mücadele artık tüm emekçi ve ezilen toplum katmanlarına yayılmış bulunmaktadır; işçilerden memurlara, kent yoksullarından kırsal emekçilere, öğrencilerden doktorlara ve mühendislere kadar, hemen tüm kesimleri şu veya bu biçimde kapsamaktadır. Bu gelişmelerin de etkisi altında, giderek yeni bir sol aydın ve sanatçı duyarlılığı gelişmekte, çürüyerek düzene ve devlete yamanmış durumdaki geleneksel aydın kesimi bir yana iterek kendini hissettirmektedir. Tüm bunlar bugünün Türkiye'sinde emekçi tabanına dayalı yeni bir sol hareketlenmenin, giderek devrimci gelişmelerin zeminini günden güne güçlendirmektedir.

Fakat, devrimci bir önderlikle buluşamamak, böylece soluklu ve devrimci bir mücadele çizgisinde ilerleyememek, mevcut kitle hareketinin halihazırdaki en temel sorunu olmaya da devam etmektedir. Zaman zaman büyük öfke birikimleri halinde kendini açığa vuran, hızla yaygınlaşan, ama çok geçmeden de sonuçsuz kalarak geri çekilen kitle eylemlilikleri çizgisi, giderek bir kısır döngü halini almakta, emekçilerde çaresizlik ve umutsuzluk duyguları yaratmaktadır. Buna seyirci kalmanın ötesinde bu durumu bilerek yaratan sermaye uşağı sendikal bürokrasi ile bazı emekçi örgütlerinin tepesine çöreklenmiş reformistlerin, emekçi hareketine en büyük kötülüğü ve burjuvaziye en büyük hizmeti de bu olmaktadır.

Burjuvazi de yıllardır tekrarlanan bu durumun çok açık bir biçimde farkındadır. Temel zaafın nereden geldiğini çok iyi bilmekte, bunu süreklileştiren önlemler almaktadır. Devrimci bir önderlikle, onun yolgösterici devrimci çizgisiyle, kararlı ve militan bir devrimci pratik yönlendiricilikle birleşemediği sürece, kitle hareketinin yaşamakta olduğu bu kısır döngüyü aşamayacağını açıkça görmektedir. Dahası, sınıf ve emekçi hareketi bünyesindeki uşakları tarafından buna bilinçli olarak mahkum edildiğini de bilmektedir.

Devletin "Siyaset Belgesi" ve reformist akımlar için düzlenen zemin

Bu nedenledir ki, bir yandan emekçi hareketi içindeki uşaklarını her yolla desteklerken; öte yandan tüm potansiyel devrimci önderlik güçlerini ezip etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Devrimci harekete soluk aldırmamaya dayalı sistematik saldırısı bundan dolayıdır. Burjuvazi, bu çerçevede çok hesaplı bir tutumla hareket etmektedir. Baskı, terör ve işkenceyle, kanlı katliamlarla ve hücre saldırısı ile direniş çizgisini kırmaya ve böylece kitleleri de terörize edip yıldırmaya çalışmaktadır.

Bu çabanın kendiliğinden bir sonucu meydanın gitgide daha çok reformist akımlara kalmasıdır. Böylece devrimci mücadeleye akan yeni güçler bu akımlar tarafından düzen zeminlerinde tutulmakta, reformist sol politikalar ekseninde çürütülüp kötürümleştirilmektedirler. Fakat bu kendiliğinden bir sonuç olmanın ötesinde, burjuvazinin, onun adına ülkeyi yönetenlerin çok bilinçli bir tercihidir. Bu, devletin temel politika ve tercihlerini içeren "Milli Siyaset Belgesi"nin açık biçimde tanımladığı bir temel devlet politikasıdır. Sorun burada, devrimci olanın ezilmesi ve "ılımlı" olanın düzene entegre edilmesi olarak formüle

edilmiştir. Dolayısıyla, işçi ve emekçi hareketinin bugünü ve geleceği için hayati bir önem taşıyan hücre saldırısına karşı üstüne düşenleri pratikte yapmaya yanaşmayan; dahası, içlerinden bazıları, daha katliam ve direniş sürüyorken, meydan artık bize kaldı diye yazacak kadar kendinden geçen reformist solun konumuna ve misyonuna, devletin "Siyaset Belgesi"deki temel tercihleri üzerinden de bakılabilmelidir.

Katliamlara ve sistematik işkenceye rağmen zindanlarda kırılamayan devrimci direniş, düzenin ve emekçi hareketinin durumu, devletin amaç, hedef ve tercihleri ile ilgili bütün bu temel gerçeklerin açık bilincine dayanmaktadır. Devrimci tutsaklar, burjuvazinin devrimci hareketi ezerek toplumsal muhalefeti teslim alma, ülkeyi kendileri için dikensiz bir gül bahçesine çevirme hesabını ve hedefini çok iyi bilmektedirler. Bunu boşa çıkarmada kendilerine düşen tarihi değerdeki sorumluluğa da bu bilinçle yaklaşmakta, bu nedenledir ki, bunun gerektirdiği daha ağır bedelleri ödemeye hazır olduklarını ortaya koymaktadırlar.

Ayrıştıran ve saflaştıran devrimci direniş

Zindan direnişinin ateşlediği ve günden güne büyüyen bir dalgaya çevirdiği hücre karşıtı kitle mücadelesi döneminde, en radikalinden bayağı liberaline kadar sosyalist olmak iddiasındaki tüm sol güçler, ilerici kişi, çevre ve kuruluşlar, hücre saldırısının ne demek olduğu, onun başarı sağlamasının ne anlama geldiği konusunda az-çok açık bir fikre sahip görünüyorlardı.

Oysa katliam sonrasında ve katliama rağmen zindan direnişi güçlenerek sürüyorken, bu temel gerçeği unutmuş gözüküyorlar. Elbette gerçekte kimse bir şey unutmuş değil. Sözkonusu olan; burjuva düzenin karşı saldırısı karşısında sinmek, faşist teröre boyun eğmek, böylece işçi sınıfının ve emekçilerin geleceğini ilgilendiren temel önemde bir çatışmada devrimcileri yüzüstü bırakmaktır. Hücre karşıtı mücadele yükseliyorken, bu yükselişin suyundan giderek siyasal prim yapmaya çalışanların, faşist terörle bu mücadelenin ezilmek istendiği bir sırada köşelerine çekilmeleri, sol hareketin reformist kesimlerinin konumuna, kimliğine ve karakterine bir kez daha ışık tutmuştur. Bir kez daha açığa çıkmıştır ki, çelişkilerin derin ve dolayısıyla çatışmanın sert ve acımasız olduğu bu ülkede bu akımların geleceği de yoktur. Bu, şu son ayların en önemli açıklıklarından biri olmuştur.

Son ayların temel çatışması, 28 Şubat eksenindeki Kemalist ve devletçi solu yüzlerdeki maskeleri tümüyle indirerek katliam destekçiliği eşliğinde devletten yana saf tutmaya iterken, Kürt hareketini belli sınırları içinde yeniden Türkiye devrimci hareketine yakınlaştırmıştır. Direnişin ayrıştıran ve saflaştıran rolü kendini burada da etkili biçimde göstermiştir. 28 Şubat solu artık herşeyiyle düzenin bir parçası ve devletin bir uzantısıdır. Perinçek'in toplu bir faşist katliama alkış tutacak kadar soysuzlaşıp alçalan İP'i artık karşı-devrimin ileri bölüklerinden biridir, buna uygun söylem ve davranışlar içerisindedir ve bunun gerektirdiği bir tutumun ve mücadelenin konusu olmalıdır.

Kürt hareketinde yeni arayışlar

Kürt hareketi ise kısmi ve henüz son derece iğreti bir olumlu yönelim göstermektedir. Bu zindan direnişi ile birlikte belirginlik kazanmakla birlikte, asıl olarak, düzenin Kürt sorunundaki çözümsüzlüğü ve bu çözümsüzlüğün de bir sonucu olarak, İmralı çizgisinin hızlı çöküşünün bir sonucu olmuştur. İmralı çizgisiyle birlikte tüm temel ulusal demokratik taleplerden vazgeçildiği halde, sorun salt bir kimlik ve kültürel hak kırıntılarına indirgendiği halde, rejim bu sınırlarda bir çözüme bile yanaşmamış, sorunun çözümünü inkar politikasını sürdürmekte ve Kürt hareketini tümden ezmekte görmüştür.

Bugünkü durum budur ve doğal olarak İmralı çizgisini resmen kabul etmiş bir PKK bile bunu hiçbir biçimde kabul etmemekte, bu inkar ve imha yönelimine karşı kendini savunmakta ve yeni çıkış yolları aramaktadır. Bu arayışların gücü ve sınırları konusunda henüz bir açıklık yoktur. İmralı ile girilen yeni

yönelim hala resmi çizgi olarak korunmaktadır. Fakat rejimin katı ve esnemez tutumu, dahası Kürt hareketini yoketme hesabı farklı arayışları da kaçınılmaz biçimde zorlamaktadır.

Zindan direnişi ve katliamının yarattığı sarsıntı ortamında, Kürt hareketinin direnişe sahip çıkması ve katliama tavır alması, bu çerçevede anlaşılır bir durumdur. Nedenleri ve halihazırdaki zayıflığı ne olursa olsun, buradan doğan imkanları devrimci siyasal mücadele için bir kazanım olarak değerlendirmek gerektiğini, partimiz, bu eğilim kendini hissettirdiği andan itibaren sık sık açıkça vurgulamıştır.

Kitlelere, sınıfa ve emekçilere!..

Hep yineleyegeldiğimiz gibi, sermaye rejimiyle zindan cephesinde ve hücre saldırısı üzerinden yaşanan çatışma, doğrudan toplumsal muhalefetin kaderiyle ilgiliydi; bunun gerektirdiği bir siyasal duyarlılık ve devrimci kararlılıkla ele alınmalıydı. Fakat tam da bu aynı nedenle, bu mücadele ile sınıfın ve emekçilerin genel mücadelesini birleştirmek, dahası bu mücadeleyi sınıf ve emekçilerin mücadelesinin bir parçası haline getirmek de temel bir ihtiyaçtı. İhtiyaçtan da öte bir zorunluluktu bu. Sorunu kendi içinde devrimci tutsaklar ve devlet arasında bir çatışmaya indirgemek gibi bir bakışaçısı zaafiyeti olmadığı halde, fiiliyatta böyle bir görünümün bir ölçüde de olsun ortaya çıkması, yaşanabilecek en temel zaaf, düşülebilecek en büyük tuzak olacaktı.

Katliam öncesi iki aylık süreçte tüm ilerici kesimlerin desteğinin açığa çıkarılması, giderek ilerici emekçi tabanda bir ilgi ve duyarlılık yaratılması, bu zaafa ve tuzağa karşı önemli bir imkandı. Yine de sorunu tümden çözmüyordu. Genel mücadele ile zindanlar cephesindeki mücadele arasında rahatsız edici bir mesafe kalmaya devam etti. Katliamdan sonra bugün ise bu mesafenin çok daha büyümesi tehlikesi doğmuş bulunmaktadır.

Bundan çıkan sonuçlar ve bu sonuçların işaret ettiği yaşamsal görevler var. Zindanda sürmekte olan ve en kritik evresine gelmiş bulunan mücadelenin anlamı ve önemi ne olursa olsun, sınıf mücadelesi görevlerine bütünlüğü üzerinden yaklaşmalı, sınıf ve emekçi hareketine karşı görevlerimize en etkin bir biçimde sarılmalıyız. Sermayenin sınıfı ve emekçileri bunaltan saldırısı ile girmekte olduğumuz bahar dönemi, bu alandaki sorumluluklarımızı ayrıca yakıcı hale getirmektedir. Her iki mücadele cephesini bağdaştırmak, giderek birbirine bağlamak durumundayız. En kritik safhasına ulaşmış bulunan zindan çatışmasına ilişkin yakıcı görevlerimizi, sınıf ve kitle çalışmasının ihmal edilemez ve ertelenemez görevleriyle birarada ele almak durumundayız.

Bunlar pratikte sanıldığı kadar biribirinden uzak ya da kopuk görevler de değil. Bunun böyle sanılmasının gerisinde, zindan direnişine duyarlılık yaratmak ve destek oluşturmak sorununa doğru yaklaşamamanın da belli bir rolü var. Bu duyarlılık ve destek, duygu ve vicdandan yoksunluğunu şu son süreçte yeniden göstermiş bulunan resmi kamuoyunda ya da çürümüş, henüz çürümemişse bile sinmiş bir konumdaki sendika ve kitle örgütleri bürokrasisinde değil, fakat işçiler ve emekçiler arasında yaratılmak durumunda. Çalışma alanımız da, hedef kitlemiz de sınıf ve emekçilerdir.

En yakıcı sorunları ve ihtiyaçları üzerinden sınıfa ve emekçilere giderken, onlara seslenirken, bugünün en yakıcı siyasal çatışmasının anlamını ve önemini de onlara anlatacağız. Duyarlılıklarını geliştirmeye ve desteklerini büyütmeye çalışacağız. Bizim için gerçek umut kaynağı, bundan da öte gerçek siyasal yaşam alanı işçi sınıfı ve emekçilerden başkası değildir. Buradaki etkimizi ve desteğimizi büyütmeden şimdiki yalnızlığımızı ve güçsüzlüğümüzü kırmanın olanağı yoktur. Devrimci mücadele fabrikalardan, atölyelerden, işçi-emekçi semtlerinden geliştirilip güçlendirilebilir ancak. Zindan direnişi döneminde kamuoyu duyarlılığı yaratmak ve geliştirmek adına, kendi gerçek alanlarımızın biraz fazla uzağına düştüğümüzü görmeli, bu duruma bir an önce son vermeliyiz. Tüm güç ve olanaklar değilse bile, bunun onda dokuzu doğrudan işçi ve emekçi çalışmasına yöneltilmelidir. Bahar dönemi, bunun gerektirdiği özel yoğunlaşma/bahar kampanyası buna bir vesile olmalıdır.

EKİM

Yeni bir yıla girerken...

Devrim yürüyüşümüz daha da güçlenecek!..

Geride kalan yılın son bir ayında peşpeşe gerçekleşen üç çarpıcı olay, bu olayların dışa vurduğu bir dizi temel önemde gerçek, bir bakıma bütün bir yılın özetini de vermektedir.

Aylarca süren yaygın eylemlilikler ve Ankara'daki büyük gösterinin ardından, 1 Aralık'ta bir milyonu aşkın emekçi iş bıraktı ve yüzbinlercesi kendi acil taleplerini haykırmak için alanlara çıktılar.

Kasım sonunda başlayan, Aralık başında borsada çöküntüye yolaçan mali kriz, bir yıldır emekçilere ağır bedeller ödetilerek uygulanan İMF patentli "istikrar programı"nın iflasını belgeledi. İflas eden İMF programı olduğu halde hükümet iflasın hemen ardından İMF'ye, bizzat İMF başkanının bir mektupla dikte ettirdiği utanç verici koşulları ve istemleri olduğu gibi kabul ettiğini bildiren bir "ek niyet mektubu" sundu.

Bu mektubun sunuluşundan yalnızca bir gün sonra, zindanlardaki Ölüm Oruçları'na karşı ülke çapında vahşi bir saldırı düzenlendi. 30'u aşkın devrimci katledildi, yüzlercesi yaralandı ya da sakat bırakıldı. Devrimci tutsaklar zorbalıkla F tipi hücrelere doldurulduldular. Katliamın öteki yüzü ise, görülmemiş yiğitlik ve kararlılıktaki bir direniş oldu. Saldırı tüm hapisanelerde dost-düşman herkesi şaşkına çeviren görkemli bir direnişle karşılandı. Bazılarında direniş günlerce sürdü. Direnişin yıkılmaz duvarına çarpan katliam saldırısı, böylece politik ve moral açıdan tam fiyaskoyla sonuçlandı. Açlık Grevi genelleşti, Ölüm Orucu'na yeni katılımlar oldu. Bugün direniş, F tipi hücrelerindeki Nazi vahşeti uygulamalarına rağmen, aynı taleplerle ve daha büyük bir kararlılıkla sürmektedir.

Bu üç olay bir arada, son bir yılın ve dolayısıyla bugünün Türkiye'sinin temel gerçeklerinin özetini vermekle kalmamakta, birbiriyle sıkı sıkıya bağlantılı bir bütün oluşturmaktadır.

İşbirlikçi düzen cephesinin İMF reçeteleriyle yarattığı ağır ekonomik ve sosyal yıkım işçileri ve emekçileri mücadeleye yöneltmektedir. Son bir yılda işçiler ve emekçiler grev, direniş ve gösterilerle mücadele isteklerini yaygın olarak ortaya koymuşlar, 1 Aralık eylemi bunun en ileri noktası olmuştur.

İşçi sınıfı ve emekçilerin bu mücadelesinin sonuç alıcı bir güç, kararlılık ve örgütlülüğe ulaşmasını engellemek için, sermaye devleti sistematik baskı ve terör koşullarını pekiştirip süreklileştirmekle kalmamakta, toplumsal muhalefetin en ileri, bilinçli ve örgütlü kesimini oluşturan devrimci hareketi ezmek için de gözü dönmüş biçimde saldırmaktadır. F tipi hücreleri bunun için gündeme getirilmiştir ve bu ölüm hücrelerine karşı ortaya konulan direniş bu nedenle vahşi bir katliamın hedefi olmuştur.

Toplu katliamlarla devrimci kanı dökerek efendilerine yaranmaya çalışan İMF uşağı Ecevit'in bir yılı aşkın bir süre önce, "İçerde denetimi sağlamadan dışarıda sağlayamayız" biçimindeki sözlerinin anlamı da buradadır. Bu kanlı katil yeni yıl

mesajında "geleceğe güvenle bakmak"tan söz ederken, buna İMF kredileri ile cezaevi operasyonlarını kanıt göstermektedir. Bu her iki olay arasındaki organik bağın büyük bir arsızlıkla itirafından başka bir şey değildir.

Gerçekte ise Türkiye kapitalizminin, ona dayanan kokuşmuş sermaye düzeninin "geleceğe güvenle bakmak" olanağı yoktur. Düzenin en akıllı adamları geride kalan yılın bilançosunu "hüsran" olarak özetlemekte ve önümüzdeki bir yılın da "daha şimdiden kaybedildiğini" açık açık söylemektedirler. Geride kalan bir yılın son bir ayına sıkışan üç temel olayından yansıyan gerçekler, bunun böyle olduğunu ve olacağını bütün açıklığıyla ayrıca ortaya koymaktadır.

***

Katliamcı düzen cephesi, İMF'ye sunulan ek niyet mektubunun bir gereği olarak, yeni yılda emekçilere daha ağır bir fatura ödetmeye hazırlanmaktadır. Bu, ücretleri ve maaşların daha çok düşürülmesi, işsizliğin ve yoksulluğun daha çok büyütülmesi, gelir dağılımındaki uçurumu derinleştirilmesi, özelleştirme yoluyla ülke zenginliklerinin emperyalizme ve işbirlikçi asalak takımına yağmalatılması vb. demektir. Bunun için de baskı ve terörü daha da sistemleştirmeye, faşist terör, işkence, katliam ve hücrelerle toplumsal muhalefetin en diri kesimini ezip teslim almaya ihtiyaç var. İşçi sınıfı ve emekçilerin mücadele istek ve umutlarını tümden kırmak ancak bununla olanaklıdır, katliamcı düzen cephesi bunu böyle düşünmekte ve hesaplamaktadır.

Bunun karşısında ise, bir yanda 1 Aralık'ta son bir kez kendini gösteren milyonlarca işçi ve emekçinin mücadele isteği, öte yanda kurulu düzene karşı mücadelenin bilinçli ve örgütlü kesimini oluşturan devrimcilerin bükülmez iradeleri ve direnme kararlılıkları var. Amerikancı düzen cephesi bu ikisine bir "çare" bulamadığı sürece asla geleceğe umutla bakamayacaktır. Şimdiki tüm umudu, bu ikisinin birleşmesini engelleyebilmektir. Devrimcilere yönelen acımasızlığın gerisinde tam da bu umut ve bunda elde edilebilen sonuçlar vardır.

O halde yapılması gereken, bu ikisini birleştirmek için gerekli her türlü çabayı azami ölçüde gösterebilmektir. Milyonların mücadele isteğinin devrimci önderlik ve kararlılıkla birleştiği nokta, kokuşmuş sermaye düzeni için de sonun başlangıcı olacaktır.

***

TKİP, döneme ve sorunlara, burjuvazinin saldırılarının püskürtülmesine ve işçi-emekçi hareketinin geliştirilip güçlendirilmesine, temel önemdeki bu genel perspektif üzerinden bakmaktadır.

Geride kalan yılın ilk aylarında partimizin programı bir bayrak gibi dostun-düşmanın gözleri önünde göndere çekildi. Bu topraklarda artık sınıfın, devrimin ve sosyalizmin devrimci programı var. Partimizin programı, işçi sınıfının temel çıkarları ve hedefleri ekseninde tüm emekçileri birleştirmeye ve devrim mücadelesini zafere taşımaya muktedir biricik programdır. Türkiye'nin tüm devrimci birikiminin altında ergeç bütünleşeceği ve uğrunda savaşacağı biricik bayrak budur.

Bu ülke topraklarında ve özellikle son otuz yılda, devrim davasına bağlılık ve sosyalizm özlemi uğruna sayısız yiğitlik ve fedakarlık örnekleri görülmüştür. Partimiz bu mirası ve direnişçi çizgiyi özümsemekle kalmamış, onu işçi sınıfı ideolojisi ve değerleri temeli üzerinde daha ileri bir düzeye çıkarmıştır. Tarihsel ölçülerle alındığında henüz son derece kısa olan siyasal yaşamına rağmen, yarattığı değerler ve oluşturduğu direniş geleneği bunun ifadesidir.

Fakat bu ülkede onyılların deneyimi açıkça göstermektedir ki, kendi başına devrim

davasına ve sosyalizm özlemine ölümüne bağlılık yeterli değildir. Bunun için bu davanın ve özlemin gerçekleşmesini olanaklı kılacak bir teorik temele, ideolojik çizgiye ve programa ihtiyaç var. Fakat bu da yeterli değildir. Asıl gerekli olan, ortaya konulan çizgi ve program, yaratılan değerler ve direniş çizgisi temeli üzerinden işçi sınıfı ve emekçilere yönelmek, onlarla sağlam bir biçimde birleşip bütünleşmektir. Parti ile sınıf, devrimci öncü ile kitleler arasında varolan ve işbirlikçi düzen cephesinin bugünkü en büyük avantajını oluşturan öldürücü kopukluğu giderebilmektir. İşte o zaman, bu ülke topraklarında devrim ve sosyalizm davası yenilmez olmakla kalmayacak, geleceğe, devrimin ve sosyalizmin büyük zaferine güçlü ve güvenli bir biçimde yürüyebilmek de olanaklı olacaktır.

***

Partimiz başından itibaren zindanlarda sürmekte olan ölümüne direnişin içindedir. Çeşitli sınavlarda kendisini en iyi biçimde kanıtlamış tutsak kadrolarıyla bu direnişin en ön safında yer almakta, öteki siper yoldaşlarıyla bu ön safın onurunu paylaşmaktadır. Yoldaşlarımız başarı uğruna her türlü bedeli ödemeye hazır olduklarını göstermişlerdir ve göstermektedirler.

Fakat asıl başarı işçi ve emekçilerin yenilmez gücüyle birleşmekten geçmektedir. Hücre saldırısı; işçi sınıfına ve emekçilere döne döne ödetilen faturanın, onların mahkum edildiği ağır yaşam koşullarının, bu yaşam koşulları içerisinde onları çaresizce teslim almanın dolaysız bir gereğinden başka bir şey değildir. Bu böyle olduğuna göre en acil ve öncelikli görevimiz, bu gerçeği en geniş işçi ve emekçi kitlelerine anlatabilmektir. Onlara bu mücadelenin kendi mücadeleleriyle dolaysız bağını gösterebilmektir. Hücre karşıtı mücadeleyi devrimcilerle devlet arasındaki bir uç çatışma olmaktan çıkararak, işçi sınıfı ve emekçilerin sermayenin genel saldırılarına karşı genel mücadelesinin bir parçası haline getirebilmektir.

Düzen cephesi her açıdan ağır ve çözümsüz sorunlarla, giderilemeyen açmazlarla yüzyüzedir. Uygulanan baskı ve terörün, sergilenen acımasızlığın ve vahşetin gerisinde bu vardır. Bu gerçekte bir çaresizliğin, bir aczin dışa vurumudur. Koşullar devrimci siyasal mücadeleyi geliştirip güçlendirmek için her zamankinden daha elverişlidir.

Son süreç, hayati bir politik sorun ekseninde ve mücadelenin ateşi içerisinde, solda gerçek konumlara ve kimliklere de ışık tutmuştur. Devrimci direniş çizgisiyle teslimiyet ve ihaneti ayrıştırmakla kalmamış, tutarsız ve kaypak ara güçleri de gözler önüne sermiştir. Bu sağlıklı bir ayrışma ve saflaşmayı hızlandıracak, yeni dönemde devrimci siyasal mücadele için ayrıca bir olanak olacaktır.

Yeni bir yıla, devrim mücadelesini yeni bir düzeye çıkaracak imkanlarla ve bunları en iyi biçimde kullanacağımıza duyduğumuz kesin inançla giriyoruz. Devrimci kararlılığın ve devrim davasına olan bağlılığın devrimci sınıf programına ve çizgisine bağlanabilmesi ölçüsünde, ödenen bedeller ve yapılan fedakarlıklar boşa gitmeyecek, geleceğe güvenle ve başarıyla ilerlemek güvenceye alınabilecektir.

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!
Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP)
1 Ocak '01

Devrimin zaferine taktik alandaki başarılarla yürünebilir

S. Yılmaz

İçinde bulunduğumuz sürece derinlemesine bir incelemeye girişmeksizin devrimci bir sezgiyle baktığımızda bile, ülkemizdeki sınıflar mücadelesi açısından tarihsel denebilecek bir evre içinde olduğumuzu görebiliriz. Üç yıllık İMF programının henüz ilk sekiz ayı tamamlandı. Ve bu süre sonunda işçi sınıfından köylülüğe dek uzanan önemli kıpırdanışlar var. "Bıçağın kemiğe dayanması" sözünde ifadesini bulan bir durum ve buna uygun bir politizasyon yaşanıyor işçiler ve emekçiler açısından. Sermayenin her türlü gündem saptırma çabaları, futbol çılgınlıkları bile ancak bir-iki gün emekçi kitleleri kendi sorunları dışına çıkarabiliyor. Çok geçmeden kendi sorunlarına dönüyorlar. Devrimci propaganda ve ajitasyonun işçi ve emekçiler üzerinde çok daha etkili olmasının koşullarının oluşmaya başlaması bir yana, kitleler şimdiden komünistlerin ve devrimcilerin sloganlarını sahiplenerek atmaya başladılar. "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Özelleştirmeye hayır!", "İMF defol!" gibi sloganlar, bugün alanlarda işçiler-emekçiler tarafından sahiplenilerek atılıyor. Devrimci güçlerle kitleler, partimizle işçi sınıfı arasında halihazırda önemli bir mesafe olmasına karşın, bu mesafenin kapatılması için koşullar giderek olgunlaşıyor. Üstelik üç yıllık İMF programının henüz ilk sekiz ayı tamamlanmıştır.

Lenin 1905 Devrimi yenilgisinden sonra, ironik bir biçimde, Stolipin hükümetinin baskıcı ve sömürücü tutumuyla devrimin olgunlaşması için adeta elinden geleni yaptığını belirtiyor. Kuşkusuz Lenin, partisine duyduğu güvenle söylüyor bunu. Çünkü Bolşevik parti, her zaman tüm fırsatları, sınıfla bağlarını güçlendirme doğrultusunda başarılı bir biçimde değerlendirmiştir. Bu yazıda ele alacağımız "sosyal sigorta fonu" deneyimi, Bolşevik partinin bu özelliğinin en belirgin bir biçimde ortaya çıktığı örneklerden biridir.

Lenin'in ironisiyle baktığımızda, gerçekten de İMF programı devrim için partimize muazzam olanaklar sunuyor. İMF programı yalnızca işçi sınıfına değil, kırda küçük-orta köylü üreticiler dahil bütün emekçilere tam bir yıkımı dayatıyor. İşçi sınıfının tarihsel misyonuna uygun olarak mücadelenin önderlik konumuna yerleşerek toplumun diğer emekçi katmanlarını yedeğine alması için, süreç eşsiz imkanlar yaratıyor. Bu imkanları değerlendirerek maddi güce dönüştürecek olansa, partimizden başka bir güç değildir. Çünkü bugün ülkemizde işçi sınıfının devrimci programını göndere çekmiş tek devrimci güç partimizdir. Sınıfla kucaklaşarak ona tarihsel rolünü oynatacak olan da partimizdir.

Devimci başarılar için anın yarattığı fırsatları değerlendirmek olmazsa olmaz öneme sahiptir. Bir gün önce atılması gereken slogan bir gün sonra atıldığında bu hiçbir şey ifade etmez, herhangi bir kazanımı da olmaz. Ancak atılması gereken anda atılan bir slogan, bir atılganlık, yıllarca sürecek bir çalışmanın kazanımlarından çok daha fazlasını kazandırabilir. Öfkenin doruğa ulaştığı, işçilerde belli bir kararlılığın oluştuğu bir anda, tek bir komünistin müdahalesinin MHP'li ve RP'li bile işçileri direnişe geçirdiği örneklere dönüp bakarsak, anın yakalanmasına ilişkin söylediklerimiz daha anlaşılır olacaktır.

Ve genel olarak söylemek gerekirse, böylesi bir an yaşıyoruz. Tepki ve hoşnutsuzluğun olmadığı, eylem ve çözüm arayışlarının olmadığı emekçi kesim yok gibidir bugün. Sermayenin kabusu olan sosyal patlama hala gerçekleşmiyorsa, burada eleştiri mızrağının sivri ucunu başta kendimize olmak üzere tüm devrimci güçlere yöneltmemiz gerekiyor. İşçi ve emekçilerdeki

halen aşılamamış umutsuzluk ve belli bir yılgınlık psikolojisine aldanıp, alttan alta gelişen devrimci mayalanmayı göremeyip karamsarlığa kapılanların zaten devrimcilikle alakası yoktur. Devrimci politikalar geliştirerek devrime yürümek, devrimci kararlılığını ve coşkusunu yitirmeyenlerin işidir. Öncelikle de partimizin, tüm partililerin işidir.

Programımızı ete-kemiğe büründürmede strateji ve taktiğin rolü

"Program olmadan parti, olaylar ne yönde gelişecek olursa olsun, kendi hattını izleyebilen bütünlüklü bir siyasi organizma haline gelemez. Mevcut siyasi durumu değerlendirme ve günümüzün 'can sıkıcı sorunları'na ilişkin kesin cevaplar verme temelinde taktiksel bir çizgi olmaksızın, bir teorisyen çevresi olabiliriz ama işleyen siyasi bir varlık olamayız." diyor Lenin. (Aktaran Tony Cliff, *Lenin/Parti İnşası*, s.272)

Programımızı göndere çektik ve altında birleşip savaşmak için işçi sınıfına çağrıda bulunduk. Programımızın diğer programların iflası anlamına gelen üstün bir kavrayışı var. İşçi sınıfı artık devrimci programa sahiptir. Ancak, programımızı ete-kemiğe büründürüp partimizi sınıfın öncüsü durumuna getirmediğimizde, üstün yanlarına rağmen, programımız siyasal bir organizmanın açtığı bir bayrak olmaktan çok, salt başarılı bir teorik çalışma ürünü olarak kalacaktır. Böyle bir durumda ise programın devrimci işlevinden geriye bir şey kalmaz. Programa devrimci özünü ve işlevini veren, işçi sınıfını kucaklama, sınıfa devrim yolunda kılavuzluk etme yeteneğidir. Programımızı sınıfa götürecek olanlar ise, onu ete kemiğe büründürecek olan kadrolardır. Stratejik, özellikle taktik alandaki başarı ya da başarısızlıklarımız bunda belirleyici rol oynayacaktır.

Strateji, zafer için genel hattı belirler. Her kadro stratejiyi kavramak zorundadır, ki herhangi bir sapma yaşamadan, taktik geliştirebilsin, politika üretebilsin.

"*Stratejinin en önemli görevi, proletaryanın programında formüle edilen amaçlara ulaşmak için düşmanına esas darbeyi en avantajlı olarak indirebilmede işçi sınıfı hareketinin izlemesi gereken temel yönü tayin etmektir. Stratejik plan, kesin darbenin azami sonuçlarına ulaşacağı doğrultunun düzenlenmesi planıdır.*" (Stalin, *Strateji ve Taktik*, Yorum Yayınları s. 29) Strateji ancak tarihsel dönüşüm ve değişimlerle değişir; bir proleter devrimle örneğin.

Taktik ise günlük gelişmelere göre yeni biçimler alarak değişebilir. Tabii ki stratejiye kesin bir biçimde tabi olması koşuluyla.

"Taktiklerin en önemli görevi, belirli bir andaki somut duruma en uygun düşen ve stratejik başarıya yol hazırlamakta en kesin olan savaş yollarını, araçlarını, biçimlerini ve yöntemlerini tayin etmektir. Sonuç olarak taktiklerin hareketi ve sonuçları bir tecrit içinde ve anlık etkisinin bakış açısından değil, fakat stratejinin amaçları ve olanakları açısından dikkate alınmalıdır." (age. s.31)

Taktik başarılar geleceğin stratejik başarılarını hazırlar. Strateji ve taktik arasında böyle bir diyalektik bütünlük ve bağ vardır. Bu bağın koparılıp bütünlüğün bozulması durumunda isesapmalar yaşamak kaçınılmazdır.

İçinde bulunduğumuz süreçte, her partilinin usta bir taktisyen olması, kendini her zamankinden çok dayatıyor. Bulunduğu alanda taktik geliştiremeyen, politika üretemeyen bir partili, devrime olan inancı ne denli güçlü olursa olsun, karamsarlığa ve umutsuzluğa kapılarak geriye düşme tehlikesiyle yüzyüzedir.

Politika yapmak için yaşamın sonsuz ağacının yeşil canlılığını yakalamalıyız

Lenin, Şubat Devrimi sonrasında Rusya'ya döndüğünde, menşevikler, sosyalist-devrimciler bir yana Bolşeviklerin bile beklemediği bir biçimde, proleter devrim çağrısında bulunur, ünlü *Nisan Tezleri*'nde. Lenin, kendine muhalefet edenlere Gothe'den alıntıladığı şu sözlerle yanıt verir: *"Teori gridir dostum. Ama yaşamın sonsuz ağacı yeşil..."* Bu söz, politika yapmak durumunda olan her devrimci için, akıldan hiç çıkarılmaması gereken veciz bir anlam

yüklüdür.

Çünkü içinden geçilen süreci doğru bir biçimde tahlil etsek bile, geleceğe ilişkin öngörülerimiz her zaman gerçekleşmeyebilir, süreç farklı bir seyir de izleyebilir. Bu farklılık karşısında teorinin griliğine hapsolarak, yaşamın sonsuz ağacının yeşilini yakalayamazsak, bocalarız. Bu bocalama bize birçok fırsatı kaçırtabilir.

İnsanın öznesi olduğu her süreç, dinamik ve canlıdır. Öngörü ve planlarımız, hesaba katmadığımız, dahası katamayacağımız şu veya bu etmen nedeniyle pratik sürece denk düşmeyebilir. Süreç bizim öngördüğümüzden daha farklı bir biçimde de gelişebilir. Böylesi bir anda eli kolu bağlı kalamayız, politikamız tutmadı diye yakınamayız. Böylesi durumlarda o anın somutluğuna uygun politikalar geliştirmek zorundayız.

Bir komünist "*... eli kolu bağlı durmaz, o faaliyetlerini önceden kararlaştırılmış herhangi bir plan veya politik mücadele yöntemi ile sınırlamaz. Partinin elindeki güçlere uygun olması ve mevcut koşullar altında mümkün olan en iyi sonucun elde edilmesini kolaylaştırmak koşuluyla her türlü mücadele biçimine açıktır.*" (Lenin, *Kitle İçinde Parti Çalışması*, Ser Yayınevi, s. 13)

Her türlü mücadele biçimini somut anın ihtiyaçlarına göre kullanabilmek, parti düzeyine uygun bir esnekliğe sahip olmakla olur. Kitlelernin nabzını yakalamak ve elinde tutmakla olur. En önemlisi de, süreçlere müdahale edebilme yeteneğine ve inisiyatifine sahibi olmakla olur...

Parti düzeyine uygun bir esneklik

Artık partiyiz; parti öncesi alışkanlıkları aşarak, bugünkü düzeyimize uygun esnekliği yakalamalıyız, deniliyor yayınlarımızda. *Ekim*'in Mayıs '00 tarihli 215. sayısının başyazısında, döneme ilişkin saptamaların ardından, görev ve sorumluluklarımıza ilişkin olarak, solun devrimci kanadının mücadele potansiyelinden yararlanılması, dahası sosyal-reformistlerin belli kesimlerine karşı dahi bu esnekliğin gösterilmesi vurgulanıyor. Devamla şunlar söyleniyor:

"Sınıf ve kitle hareketinin devrimci bir çizgide geliştirilmesinde doğrudan ya da dolaylı olarak katkısı olabilecek her imkanı, her enerji damlasını değerlendirmeyi başarabilmek, bunun gerektirdiği bir taktik esneklik içerisinde olmak, bizim ihmal edilemez sorumluluğumuzdur."

"Yığınlarla insan var, fakat insan yok!" 1905 Devrimi günlerinde Lenin "insan yok!" diyenlerin emekli edilmelerini ister ve ekler:

"*Hiç de insan kıtlığı yoktur; devrimci Rusya daha önce görmediği kadar insan bolluğuna sahiptir.* ***Hiçbir devrimci sınıf, geçici bağlaşıklar, bilinçli dostlar ve bilinçsiz yardımcılar bakımından*** *bugünkü Rus proletaryası kadar zengin olmamıştır.*" (*Kitle İçinde Parti Çalışması*, s.32, vurgular bizim)

Parti düzeyine uygun esnekliği yakalayamazsak, bizim de "yığınla insan var, ama insan yok!" dememiz, işten bile olmaz. Devrimci her imkanı, her enerji damlasını, her gücü değerlendirmek, devrimci sınıfın geçici bağlaşıklarını, bilinçli dostlarını ve bilinçsiz yardımcılarını devrim ve sosyalizm için harekete geçirebilecek, ilkesizlikle karıştırılmayan bir esneklikle mümkün olabilir.

Ayrıca esneklik kendine güvenin bir sonucudur. Programını göndere çekmiş partimizin kendine güveni dostun da düşmanın da bildiği, kabul ettiği bir gerçekliktir. Her partili de partimize yaraşır bir özgüvenle hareket etmelidir. Nihayetinde bu özgüven kişisel değildir, kaynağını partimizden almaktadır.

Kitlenin nabzını tutmak!

Somut durumu doğru tahlil etmek ve kitlelerin nabzını tutmak, taktik geliştirme ve politika yapabilmede olmazsa olmaz bir öneme sahiptir. Anı yakalamak ve müdahale etmek! Başarmanın yolu buradan geçiyor.

Doğru zamanda ve yerinde müdahale etmek için, kitlenin nabzını yakalamak gerekir. Korkuların henüz aşılamadığı bir kitle eyleminde kitleleri çatışmaya sürüklemek nasıl kitlenin kendini geri çekmesine ya da devrimcilerin yalıtmasına neden oluyorsa, kitlelerin hazır olduğu bir anda çatışmadan geri durmak, sağduyulu davranma adına çatışmayı engellemeye

çalışmak, kitleyi militanlaştırma açısından bir fırsatın heba edilmesi demektir.

Böylesi yanlışlara düşmemek için, kitlenin psikolojisini, bilinç düzeyini, kararlılık ve kararsızlıklarını bilmemiz gereklidir.

Sovyet yazarı A. Bek'in "*Moskova Önlerinde*" adlı romanında, bir süre sonra savaşa girecek askerleri, siyasi komiser moral olarak savaşa hazırlamak için propaganda çalışması yürütür. Anayurdumuz için ölmeliyiz, türünden heyecanlandırıcı konuşmalar yapar. Askerler siyasi komiseri ruhsuz bir biçimde dinlemektedirler. Yaptığı propaganda askerler üzerinde zerrece olumlu etki göstermez. Momiş Oli (romanın kahramanı, birlik komutanı) sözü alır. Bir askeri ayağa kaldırır ve sorar. Evli misin? Evliyim, der asker. Eşini yeniden görmek ister misin? diye sorar. Askerin gözleri ışıldar, görmek istemez miyim hiç, anlamında yanıt verir. Birkaç askerle daha benzeri konuşmalar yapar. Askerler arasında bir kıpırdanma başlar. Momiş Oli vurucu sözlerini söyler: Eşinizi, çocuğunuzu, sevdiklerinizi yeniden görmek istiyorsanız, savaşın, kazanmak için savaşın, yaşamak için savaşın, der. Askerler ölümüne savaşırlar. Burada siyasi komiseri başarısız kılan, askerlerin psikolojisini, kültürünü, özlemlerini bilmemesi, yani onları tanımamasıdır. Momiş Oli'yi başarılı kılan ise, askerlerini tanıyor olması, bu sayede onların nabzını tutabilmesidir.

Nihayetinde taktik müdahale somut durum üzerinden gerçekleşir. Somutluğa denk düşmüyorsa, geliştirilecek politikanın ayakları havada kalır, dahası bir müdahale sözkonusu olamaz. Sınıfı tanımak, somut durumu doğru tahlil ederek, sınıfın nabzını tutmak ve başarılı politikalar üretmek için bir tek "sihirli" formül var: Sınıf içinde ısrarlı bir çalışma yürütmek. Ancak ısrarlı bir çalışma içinde, Lenin ve Bolşevik partinin başarısının anahtarı olan, yakalanması gereken halkayı yakalama yetkinliğini gösterebiliriz.

"*Her sorun 'ucu olmayan bir halkaya' benzer, çünkü bir bütün olarak hayat sonsuz sayıda halkalardan oluşan uçsuz bir zincirdir. Siyaset sanatının tümü, elimizden kaçma olasılığı en az olan halkayı, o da en önemli olan halkayı, sahibine tüm zincirin sahipliğini herşeyden çok garantileyen halkayı bulmakta ve elimizden geldiği kadar sıkıca yakalamakta yatar.*" (Aktaran Tony Cliff, *Partinin İnşası*, s. 276)

Bir fabrikada her biri farklı öneme sahip çok sayıda sorun vardır. Her birinin ayrı bir önemi vardır. Ancak bu sorunlardan biri anahtar öneme sahiptir. Diyelim ki, ücret sorunu böyle bir öneme sahiptir. Bu durumda çubuğu bükeceğimiz sorun bu olmak zorundadır. Bu halkayı yakaladıktan sonra gerisi, bu sorun üzerinde işçileri harekete geçirecek müdahale biçim ve araçlarını geliştirme yetkinliğimize kalıyor. Bunun için ise, çalışma yürüttüğümüz fabrikayı, işçileri tüm yönleriyle tanımamız gerekir. Ve bu da ısrarlı bir çalışmayla olur.

İnisiyatif gösteremeyen bir partili politik süreçlere müdahale edemez

Yakalanması gereken halkayı yakaladık, çalışma yürüttüğümüz alanda kitlenin nabzını tutacak denli onları tanıyoruz ve yaşama geçirilmesi gereken politikayı da belirledik... Elbette bütün bunlar önemlidir. Ama sürece müdahale ederek politikamızı ete-kemiğe büründürme inisiyatifini gösteremediğimiz takdirde, bunlar tek başına hiçbir şey ifade etmez. Politikalarımızı etkin hale getirecek olan ise inisiyatifli kadrolardır.

İnisiyatif ise cüretle geliştirilir, hata yapmayı ve bunun karşılığında gereken bedeli ödemeyi göze almakla geliştirilir. En önemlisi de partiyi, uğrunda tereddütsüzce öleceğimiz davayı sahiplenmekle geliştirilir.

Yine *"Moskova Önlerinde"* romanından bir örnek verelim: Savaşın bir kesitinde, Momiş Oli'ye her ne olursa olsun birliğini bulunduğu cepheden geri çekmemesi emri verilir. Ne var ki, Momiş Oli'nin birliği yoketme pahasına cephede kalması, savaşın gidişatına çok zarar verecektir. Ve birliğini geri çekebileceği tek bir açık alan kalmıştır. Gecikecek olsa, o alan da düşman tarafından kapatılacak ve birliği çembere alınacaktır. Yeni duruma göre yeni emir almak için karargaha bir ulak gönderir Momiş Oli. Ancak ulak zamanında geri dönemez. Zaman aleyhine ilerlemektedir. Sancılı bir iç çatışmanın ardından Momiş Oli, divan-ı

harbe verilmeyi, hatta kurşuna dizilmeyi göze alarak, birliğini geri çeker. Karargaha geri döndüğünde öğrenir ki, komutanları da yeni durumda Momiş Oli'den farklı düşünmemektedir. Ne var ki yeni bir emir ulaştırabilme koşulu yoktur. Momiş Oli'nin herşeyi göze alan inisiyatifli tavrı sayesinde, o an için en uygun taktik geliştirilmiştir. Momiş Oli sıradan bir asker gibi, basit bir emireri gibi davranmamış, durumun gerektirdiği esnek ve yaratıcı tutumu sergilemiş, aldığı zor kararın tüm sorumluluğunu da üstlenmiştir.

"Bir EKİM'ci neredeyse EKİM oradadır", diyordu Habip yoldaş. Bugün bir partili neredeyse parti oradadır. Parti ise bulunduğu alanda varlığını politik müdahale gücü ve etkisiyle gösterir. İnisiyatif gösteremeyen bir partili yazık ki partiyi bulunduğu alana taşıyamaz.

Çoğu kere hata yapmaktan korkulduğu için inisiyatifsiz kalınır. Oysa ki gerektiği yerde politik müdahalede bulunmamaktan daha büyük hata olamaz. Ayrıca hatalarımızı en aza indirmenin yöntem ve araçları da mevcuttur. Programımızı, onun altını dolduran tüm teorik ve politik birikimimizi kavrayarak bilince çıkarmamız, tarihsel ve güncel deneyimleri özümsememiz, hatalarımızı da asgariye indirecektir. Kongre tartışma tutanaklarında "Program bilinci" üzerine olan bölümü yeniden incelersek, hatalarımızı asgariye indirecek imkan ve araçlara fazlasıyla sahip olduğumuzu bir kez daha göreceğiz.

Bununla beraber, teorik birikim açısından bu topraklardaki en şanslı devrimcileriz. Programımızın bu denli özlü ve vurucu olması, bu birikimden süzülmüş olmasından kaynaklıdır. Ve biz partililer bunu bilince çıkardığımız oranda, inisiyatif gösterirken hata yapma korkumuz da o ölçüde azalacaktır. Çünkü hata yapma ihtimalimiz asgariye inecektir. Programın bilince çıkarılmasına ilişkin vurgulara karşın, bunun gereğini yerine getirmeyenlerin inisiyatifli davranması da beklenemez. Çünkü partisini sahiplenmiyordur. Kişisel yetkinliğiyle inisiyatif gösterdiğinde ise, ancak körlemesine yol alıyordur ve başarıları kalıcı olmaz. En iyimser bakışla, daha sonraki çalışma için hendek doldurarak yolu düzler.

Habip ve Ümit yoldaşlar üzerine yazılanları okurken, onların partimizle özdeşleşmiş önder kadrolar olduklarını unutmamalıyız. Onların yaşamında bizler için çok zengin deneyimler, örnek alınması gereken komünist tutumlar vardır. Bunlardan öğrendiğimiz ölçüde, onları aşabilir ve yaşatabiliriz. İki önder yoldaşımızın en önemli özelliği, ne istediklerini bilmeleri ve bir kere hedefe kilitlendikten sonra, önlerine hangi engel çıkarsa çıksın hedeften sapmadan, inisiyatif gösterebilmeleridir. Düşünen ve savaşan sınıf devrimcilerinin kararlı, tok, kendinden emin cüreti vardır burada.

Habip yoldaşı tanıyanlar, onun en zorlu anlarda bile bocaladığına, inisiyatifsiz kaldığına tanık olmamışlardır. Hiç mi hata yapmamıştır Habip yoldaş? Elbette yapmıştır. Ama Partiyi hiçbir zaman kendinden ayrı bir yere koymuyordu, Parti kendisiydi bu yoldaş için. Habip yoldaş neredeyse, parti oradaydı. Aynı şey Ümit yoldaş için de geçerlidir. Ve bizler yoldaşlarımızı yaldızlı sözlerle değil, pratiğimizle yaşatabiliriz. Öyleyse bulunduğumuz her alana partiyi taşıyan bir inisiyatif göstermeliyiz.

Politikanın özgülleştirilmesi

Kongre metinlerinde taktik sorunlar üzerine yapılan tartışmalarda ağırlıklı vurgu genel politikaların özgülleştirilmesinde yaşanan sorunlar ve eksiklikler üzerinedir. Parti döneme ilişkin genel bir politika belirler. Bu politikaların yaşam bulması, sınıf ve emekçi kitleler tarafından kabullenerek ete-kemiğe büründürülmesi, genel politikaların özgülleştirilmesiyle, yani yerel inisiyatifle olanaklıdır. Zaten taktik önderlik ağırlıklı olarak yerel planda önem kazanmaktadır. Politikalar özgülleştirilerek yerelde taktik başarılar kazanılamıyorsa, genelde başarı kazanmak düşünülemez bile.

"*... bugün için önemli olan sorun, durum tahlili, saldırıların tanımı, oyunların teşhiri vb.'nden çok, arayış ve eylemlilik içindeki kitlelere bir çıkış yolu gösterebilmektir.*" (*Ekim*, Mayıs '00)

Döneme ilişkin yakalanması gereken halka

budur. Genel olarak arayış ve eylemlilik içindeki kitlelere müdahale biçim ve araçları MYO ve PYO üzerinden yapılmaktadır ve bundan sonra da yapılacaktır. Ancak önemli olan, yerelde aynı başarıyı gösterebilmektir. Aynı başyazıda bu yöndeki eksikliğimiz vurgulanarak, çubuğu bükmemiz gereken yön gösteriliyor. Bu perspektifin ortaya konulmasından sonra, bugün bir yoldaşımızın özelleştirilecek bir fabrikadaki işçilere gidip özelleştirmenin ne denli kötü olduğuna ilişkin bir propaganda-ajitasyon çalışması yürütmesi, her halde akıllıca bir davranış olmaz. Arayış içindeki işçileri eyleme, eylemlilik içindeki işçileri kazanıcı bir perspektife getirecek tarzda, genel ve yerel tüm imkan ve araçlarımızla sürece yüklenmeliyiz. Yerel çalışmanın önemi şu sözlerle bir kez daha vurgulanıyor aynı yazıda:

"*Bu şu dönem üzerinde özellikle durmamız gereken temel önemde bir sorundur ve çözümü için yerel örgütlerin ve kadroların girişkenliğini ve yaratıcılığını beklemektedir.*"

Girişkenlik ve yaratıcılık üzerine Bolşeviklerin "sosyal sigorta fonu" deneyimine bakmakta yarar var.

Yaratıcı bir çalışmayla herşey devrim için bir imkana dönüştürülür

Çarlık otokrasisi, işçi sınıfı üzerinde etkinlik kurmak, devrimcilerin işçi sınıfı üzerindeki etkinliğini kırmak amacıyla, kaza ve hastalık halinde işçilere ödeme yapılmasını sağlayan iki sigorta yasasını 1912 Haziran'ında Duma'dan geçirir.

Bolşevikler bu yasanın kapsamını genişletmeyı ve sigorta kurumunda işçi temsilcilerinin sayısını arttırmayı hedefleyen bir faaliyet örgütlerler.

1912'de hastalık ödeneklerinin dağıtımını yapmak için St. Petersburg fabrikalarında sağlık fonları kurulmaya başlar. Bu fonlar işçi ve işverenler tarafından finanse edilmektedir. (Bu açıdan geçtiğimiz ay bizde çıkarılan sözde "işsizlik sigortası"yla benzerlikler gösteriyor.) Fon yönetiminde işçiler ve işveren temsilcileri bulunmaktadırr, daha doğrusu yasal prosedür böyledir. Ancak işverenler bu fonda yer alan işçi temsilcilerini işten atma tehdidiyle üyeliklerini düşürerek etkisizleştirmektedirler. Bunun üzerine Bolşevikler, fonun yönetimindeki kısıtlamalar üzerine yoğunlaşan bir propaganda ve örgütleme faaliyeti başlatırlar. İşçilerin fonu tam kontrolü, işçilerden mali kesintinin durdurulması ve tüm masrafların işverene yüklenmesi için çağrı yaparlar.

"*Bolşevik ajitasyonun bir diğer biçimi, fona katılım ve bunun, sigorta sorununun dar sınırlarının çok ötesinde propaganda yapmak için kullanılmasına yönelikti. **Pravda**'nın 3 Kasım 1912 sayısının ilan ettiği gibi, 'fabrika sigorta fonları herşeye rağmen işçi hücreleri olacak. Binlerce işçiyi kapsayacak. Tüm Rusya çapındaki bir ağ oluşturmaları gerek'.*" (Tony Cliff, *Partinin İnşası*, s.348)

Bolşevikler 1913 Ekim'inde *"Sigorta Sorunları"* adlı haftalık bir yayın çıkarmaya başlarlar. Bu yayının dağıtımı kısa sürede 15 bine kadar ulaşır. Bu ve benzeri bir çok araçla, çarlık rejimine istikrar kazandırmak için çıkarılan sosyal sigorta yasasını, Bolşevikler, rejime karşı yüzbinlerce işçiyi harekete geçiren bir araca dönüştürürler. Fonların etrafında bir taraftar ağı oluştururlar.

Yaratıcı girişken bir devrimci duruşla, pek çok araç devrim yararına bir imkana, küçük imkanlar muazzam sonuçlara yol açabilmektedir. Bu konuda da yine Lenin'i dinleyelim:.

"Ne kadar küçük, başlangıçta ne kadar mütevazi, ne kadar önemsiz olsa da proletaryanın her hareketi kaçınılmaz olarak başlangıçtaki hedeflerini aşmaya ve tüm eski düzenle uzlaşmaz ve onu yıkmaya yönelik bir güce dönüşmeye adaydır.

"Proletarya hareketi kapitalizm altındaki konumunun son derece önemli özellikleri nedeniyle müthiş bir tam boy mücadeleye, tüm sömürü ve baskının karanlık güçlerine karşı eksiksiz zafer için mücadeleye dönüşmeye yönelik belirgin bir eğilime sahiptir." (Aktaran T. Cliff s.351)

Bolşevik partinin tarihi böylesi yaratıcılık ve girişkenlik deneyimleriyle doludur. Her aracı devrim için bir imkana dönüştürmek, Bolşevikleri zafere götüren özelliklerin başında gelmektedir.

Buradan yola çıkarak örneğin tekstil

sektörüne bakalım. Tekstil daha çok kadın işçilerin çalıştığı bir alan. Daha çok ev kadınlarının, ama çalışan kadınların da yaptığı ve "gün" adıyla ifadelendirilen, bir tür yardımlaşma günleri yapılmaktadır. Bir tekstil atölyesinde işçileri bir araya getirmek için başka hiçbir aracın olmadığı koşullarda, bu "gün"ler olgunlaşmamış bir hücre olarak değerlendirilebilir. Ya da böylesi günler bile örgütleyebilir kadın yoldaşlarımız. Hücre örgütlenmesinin çekirdeği olacak buna benzer sportif, kültürel faaliyetler örgütlenebilir. Kuşkusuz bunlar işçilerin bilinç düzeyinin çok geri ve örgütlenme olanaklarının zayıf olduğu koşullarda birer imkan olarak kullanabilinecek araçlardır.

Verili durumda daha ileri düzeyde araçlara sahip olduğumuz bir gerçekliktir. Kitleler bugün arayış ve eylemlilik içindeler. Elimizdeki imkanları sonuna dek kullanmamız durumunda bile muazzam başarılar elde etmemiz kaçınılmazdır. Bir de buna girişkenlik ve yaratıcılığımızı katacak olduğumuzda, üç yıllık süreç sonrasında kazanan İMF programı değil, partimizin göndere çektiği işçi sınıfının devrimci programı olacaktır.

Kazanacağız!..

"*Önemli olan saptanan yolun doğru olduğuna güvenmektir. Bu güven, devrimci enerjiyi ve gayreti yüz defa artırır ve bu mucizeler yaratır.*" (Lenin, aktaran T. Cliff, s.271) Her partilinin programa olan güveni tamdır. Bu güven devrimci enerjimizi ve gayretimizi arttırdığı oranda bir anlam ifade eder. Tarih bizden mucizeler bekliyor! Bizim devrim mucizemiz mistik değil gerçek olacak. Bunun için sınıf içinde ısrarlı bir çalışma yürüteceğiz.

"*Kitlelerle ilişki içinde ısrarlı çalışma için kendini pekiştirmeyi başaran bir parti, kendi öncüsünü örgütlemeyi başaran ve güçlerini, proletaryanın her yaşam dalını... (devrimci) bir ruhla etkileyecek şekilde yönlendiren ve ileri sınıfın partisi -böyle bir parti ne olursa olsun kazanacaktır.*" (*Kitle İçinde Parti Çalışması*, s.93)

Kimsenin kuşkusu olmasın, partimiz kazanacaktır. Kazanacağız. Ve zafer gününde şehit yoldaşlarımızla birlikte halaya duracağız.

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm, yaşasın TKİP!

Parti basını...

(Baştarafı s.27'de)

yayın üzerinden kazanılması hedeflenen bir kitle içinde, yayının biçimsel ve teknik sorunları da büyük bir önem taşır. Bugün bu alandaki zayıflığın gerisinde, hem yayının dar bir kesime taşınması, hem de kazanılacak kesimlere yayın üzerinden ulaşılmaması pratiği bulunmaktadır. "Bizim" insanlarımıza çıkan bir yayın ise, sonuçta işlevsizleşmeye ve kısırlaşmaya mahkumdur. Varolan zayıflama bu perspektifle anlaşılmalı ve bir an önce giderilmelidir.

Bu konuda 3. Enternasyonal partilerinin deneyimleri incelenebilir. YDÖ bu konuda kaynak tarama ve çeviri sorumluluğu ile hareket etmelidir.

10- Okurların yayına katkıları fikir planında genelde tüm yayına ve özelde kendi katkılarına yönelik olarak redaksiyonlara iletilmelidir. Çalışmanın bu tarzda yürütülmesi yayınla kitleler arası sağlam ve etkin bir diyaloğun da doğal bir tarzda kurulmasına yolaçacaktır. Bu konuda halen süren zayıflığın (okur mektuplarının ve PYO'dan bunların cevaplanmasının işlevselleşmesi ihtiyacının) giderilebilmesi bu işleyişin oturtulabilmesine bağlıdır.

Bu tür bir ilişkinin oturması, devrimci bir günlük gazete işleyişinin asgari güvencesidir. Ancak böyle bir işleyiş içinde militanların ve giderek okur düzeyindeki işçilerin hem yayının satışını örgütlemesi ve sahiplenmesi, hem de doğal muhabirlik yapması mümkün olabilecektir. Bugünkü haftalık periyod içinde zorlanma az olduğu ölçüde bu konunun önemi anlaşılamamakta ve varolan verimsizlik devam edebilmektedir. Dolayısıyla sorun bugünün sorunudur ve çözümü yayını oldukça rahatlatacaktır.

Ekim'in yayın faaliyetindeki aksama üzerine...

Güçlü ve işlevsel bir MYO için!

Ekim'in yayınını üç sayı aksatmış bulunuyoruz. Buna dönemin getirdiği sorunlardan hareketle pratik gerekçeler göstermeyeceğiz. Bu, aksamanın fiilen tanıklık ettiği zaafiyeti hafifsemek olur.

Sorun, temelde kuşkusuz illegal örgütsel yapı ve çalışmadaki göreli zayıflama ile bağlantılıdır. Fakat bu yine de gerçek durumu açıklamaz. Zira geçmişte, örgütsel yapımızın ve faaliyetimizin en güçlü olduğu dönemlerde bile, Merkez Yayın Organı'na karşı görev ve sorumlulukların yerine gereğince getirilememesinin bir sonucu olarak, sayı aksaması biçiminde olmasa bile benzer zayıflıklar yaşanabilmiştir. Tersinden de, yenilen düşman darbelerinin en etkili ve olumsuz pratik sonuçlarının da en taze olduğu bir evrede bile, *Ekim*, yayın faaliyetini kesintisiz olarak ve düzeyini düşürmeksizin sürdürebilmiştir.

Dolayısıyla sorunu, karmaşık nedenleri içerisinde ele almak durumundayız. Ortaya çıkan durumu salt illegal örgüt çalışmasındaki göreli zayıflamaya bağlarsak, böylece *Ekim*'deki mevcut zayıflamayı da bir biçimde rasyonalize edip meşrulaştırmış oluruz. Oysa temelde aksama maddi-örgütsel nedenlerden çok, Merkez Yayın Organı'nın anlamı ve işlevi konusunda bir perspektif zayıflamasından kaynaklanmaktadır. Gelişmelerin basıncı altında fiilen de olsa böyle bir zayıflık gösterilmiştir, çok anlamlı bir pratik neden yokken mevcut aksama yaşanabilmiştir.

Asıl bu noktaya dikkat etmeli, bunun üzerinde durmalıyız. Demek oluyor ki, yenilen darbelerin ve verilen kayıpların yarattığı sonuçların henüz tam telafi edilemediğine de tanıklık eden örgütsel zayıflamanın, bir biçimde perspektiflerde de bir zayıflamaya yolaçmış olması tehlikesi, asıl kaygı duyulması gereken noktadır. *Ekim*'in yayınındaki kısa süreli aksama, böyle bir tehlikenin önemsenmesi gerektiğine tanıklık etmektedir. Üzerinde asıl durulması, irdelenmesi, sonuçlar çıkarılması ve dolayısıyla giderilmesi gereken durum budur.

Üstünlüklere duyulan güven rehavet nedeni olamaz

Partimiz, illegal örgüt ve çalışmanın stratejik anlamı ve önemi konusunda, dönemsel fiili zayıflamalarla öyle kolay zaafa uğramayacak kadar sağlam bir perspektife ve bu alanda daha şimdiden önemli bir özdeneyim birikimine sahiptir. Biz partimizi bugünkü genel gelişme düzeyine, genel ideolojik çizgimiz yanında, ondan koparılamayacak olan örgütsel çizgimizle, bu çizginin temel bir öğesini oluşturan illegalite konusundaki ilkesel-stratejik kavrayışımızla, bu kavrayış çerçevesindeki pratik ısrarımızla getirdik. Bu temel gerçekliğe vurgu, Merkez Yayın Organı'mızın yaşadığı kısa süreli aksamadan hareketle haklı olarak duymamız gereken kaygıları yine de gereğinden fazla abartmamak, sorunu kendi gerçek sınırları içinde ele almak gerektiğine işaret etmek içindir.

Bu uyarı yerinde olmakla birlikte, halihazırda sorunun karşımıza abartmadan çok küçümseme olarak çıktığını da buna ekleyelim. Bunu akla getiren göstergelerden biri de mevcut durumu olağan karşılayan, ya da fiilen bu anlama gelen tutumlardır. Yaşanan üç sayılık aksama, partili kadro ve militanlarda hissedilir bir rahatsızlık yaratmamıştır. Yaratmışsa bile, bu partiye yansıyan herhangi bir eleştiri ve uyarıya konu edilmemiş, ortaya hissedilir bir eleştirel basınç konulmamıştır. Onüç yıllık bir düzenli illegal yayın pratiğine, bunun oluşturduğu kültüre ve hassasiyete sahip bir hareket için bu çok anlaşılır bir davranış sayılmamalıdır.

Bizi bu kısa süre içinde asıl rahatsız eden de bir bakıma bu olmuştur. Bunun partiye duyulan güvenden kaynaklandığı, sorunun nasılsa kısa sürede geride kalacağına duyulan inancın bunda rol oynadığı

varsayılabilir. Fakat bu sorunu gidermez; partiye duyulan güven, partiden beklentilerde hassasiyetle ve bu sayede yetersizlikler karşısında devrimci bir denetleyici basınçla birleşirse, asıl anlamını bulur ve parti için gerekli yararı sağlar. Partinin ihtiyaç duyduğu ve her zaman kazançlı çıkacağı tutum budur. Tersi durum ve davranışlar, partide rehavete, kadro ve militanlarda ise farkedilemeden yerleşen bir kanıksamaya yolaçar.

Ekim'in benzersiz yeri ve rolü

Partimiz, Merkez Yayın Organı olarak *Ekim*'e çok şey, denebilir ki bugünkü varlığını borçludur. Partinin inşasını başarıyla taçlandırarak bugünkü düzeye ulaşmamızda, tüm saldırılara rağmen ayakta kalan ve faaliyetinde sürekliliği sağlayan bir örgütsel yapı ve birikim yaratmamızda, Habipler ve Ümitler'in simgelediği sağlam devrimci kadrolar yetiştirmemizde, bir yayın organı olarak *Ekim*'in rolü tartışmasız ve benzersizdir.

Buradaki "benzersizdir" vurgusuna özellikle dikkat edilmelidir. Zira *Ekim*'de yaşanan zayıflamayı sorun etmemenin gerisinde, partinin başka bazı yayınlarında yaşanan güçlenmenin verdiği doygunluğun da özel bir payı vardır. Ama eğer başka yayınlardaki bu güçlenme Merkez Yayın Organı'ndaki zayıflama pahasına olmuşsa, burada belirgin ve tehlikeli bir zaaf var demektir. Zira bu, parti faaliyetinin ve giderek örgütlenmesinin ağırlık alanında dengesiz kaymalara yolaçar. Bu ise örgütsel ve politik açıdan tehlikeli sapmalara kapı aralar. Türkiye sol hareketinin bu konudaki deneyimleri fazlasıyla öğreticidir ve bunlar hareketimiz tarafından bugüne dek birçok kez yeterli açıklıkta değerlendirilip eleştirilmiş, kendi yönelimlerimiz ve önceliklerimiz konusunda bundan paha biçilmez dersler çıkarılmıştır. Bu dersleri bir an için bile unutmaya hiçbir biçimde hakkımız yoktur.

Partimiz, halihazırda sahip olduğu her bir yayın organını, kendi konumu ve işlevi üzerinden asgari bir başarı düzeyi ile çıkaracak güç ve olanaklara sahiptir. Bu açıdan halihazırda herhangi bir sorun yoktur ve *Ekim*'deki aksamanın bununla bir ilgisi de yoktur. Sorun, eldeki güç ve olanakları doğru bir perspektifle ve iyi bir organizasyonla kullanabilme sorunudur. Biz hiç de yayın organlarımızdan birini güçlendirmek pahasına ötekini zayıflatmak zorunda değiliz. Bu, pratik yetersizliklerin değil, olsa olsa zaaflı anlayışların ve örgütsel beceriksizliklerin sonucu olarak ortaya çıkan bir durum olabilir.

Kaldı ki böyle bir zorunluluğu bir an için varsaysak bile, burada tercihi Merkez Yayın Organı'ndan yana yapmak, kendi konumu ve işlevi çerçevesinde onu güçlendirmek yoluna gitmek, önceliği buna vermek gerekir. Zira bu, partinin illegal örgütsel yapısını ve faaliyetini güçlendirmekten yana bir tercih demektir, ki partinin tüm varlığı ve geleceği buna sıkı sıkıya bağlıdır. Bunun zayıfladığı bir durumda, bizzat partinin, demek oluyor ki tüm öteki faaliyetlerin zayıflayacağını bir an bile unutamayız. Bu bizim sağlam bir biçimde sindirmekle kalmadığımız, başından itibaren herkese anlatmamaya çalıştığımız stratejik önemde temel bir politik-örgütsel sorundur. Tasfiyeciliğe, legalist savrulmalara karşı yürütüğümüz kapsamlı mücadelenin en temel sorunlarından biridir bu.

Ekim'e her zamankinden çok ihtiyacımız var

Bugün bilinen nedenlerle partinin illegal örgütsel yapı ve çalışmasında göreli bir zayıflama varsa eğer, bu, MYO'nun etkili bir kullanımını özellikle gerektirir. Zira bu alandaki zayıflığı gidermenin en etkili araçlarından biri, belki de birincisi, bizzat *Ekim*'in kendisidir. Bu böyleyken yaşanan zayıflığa bir de *Ekim*'in zayıflamasının eşlik etmesi, durumun ciddiyetini ve dolayısıyla buna karşı gerekli önlemlerin alınmasının önemini ve aciliyetini göstermektedir. Sorun öncelikle buradan kavranmalıdır ve bu, sorunun, partimizin şu evrede yüzyüze bulunduğu özgül durumla ilgili olan yanıdır.

Aynı derecede önemli olan bir başka temel neden ise, günümüz Türkiye'sinde olayların seyridir. Türkiye genel planda sorunların ağırlaştığı, çelişki ve çatışmaların

sertleştiği bir süreci yaşıyor. Buna rejimin tepkisi ise, baskı ve terörü süreklileştirmek, her türlü muhalif sesi ve girişimi mümkün mertebe boğmak, etkisizleştirmek oluyor. Devrimci akımlara karşı tahammülsüzlüğün, devrimci çalışmaya karşı ardı arkası kesilmeyen önlemlerin, direniş çizgisine karşı sergilenen acımasızlıkların gerisinde bu var. Devrimci hareketin büyük mücadelelerle kazandığı mevzileri parça parça yoketmeye ve etkisizleştirmeye yönelik sistematik çabalar bundan dolayıdır.

İllegal yayın cephesini sağlam tutmak, aynı zamanda bu siyasal durum ve gidişatın temel bir gereğidir. Kuşkusuz bu yayından öte bir sorundur. Yaşadığımız koşullar, genel planda illegal örgütsel yapı ve faaliyetin mümkün olduğunca güçlendirilmesini gerektirmektedir. İllegal yayın bu genel ihtiyacın bir parçasıdır; fakat eklemek gerekir ki, en temel, en etkili, en vazgeçilmez araçlarından biridir. Döneme ve olayların gelişme yönüne ilişkin değerlendirmelerimizde tutarlıysak, bundan doğan temel görevleri, bu görevlerin pratik gereklerini de önemsemeliyiz. Bunlara özel bir hassasiyetle yaklaşmalı, bu alandaki sorumluluklarımızı bunun gerektirdiği bilinç ve enerjiyle ele almalıyız.

Ekim'in güçlendirilmesi sorununa aynı zamanda buradan bakılmalıdır.

Ekim'e katkı tüm partililerin görevidir

Açık çalışma içerisinde bulunan, doğrudan bu alandan kazanılan kadro ve militanlarımızın Merkez Yayın Organı'na katkıda bulunmak anlayış ve pratikleri geçmişten beri belirgin biçimde zayıftır. Hatta denilebilir ki hiç yoktur. Oysa partinin yaşamı ve mücadelesi, tüm çalışma alanlarını ve biçimlerini kapsayan bir bütündür, öyle olmak zorundadır. Dahası, açık çalışma alanının kendine özgü karakterinden ve gereklerinden dolayı zaten zorunlu olarak örgütsel parti yaşamının epeyce uzağında kalan bu kadro ve militanların, parti yaşamına katılmalarının en etkili ve dolaysız kanalı, bizzat Merkez Yayın Organı'dır. Bu nedenle geçmişten beri süregelen bu zaafiyeti kırmak, açık alandaki kadro ve militanları Parti Merkez Yayın Organı'yla sürekli bir diyalog, etkileşim ve katkı pratiği içerisine sokmak, bugün hala çok temel bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Fakat işin tuhaf ve bir bakıma vahim tarafı, şimdilerde bu zaafiyetin partinin hemen tümüyle illegal çalışması içerisinde olan kadro ve sempatizanlarında da kendini gösteriyor olmasıdır. Bu yoldaşlar da katkılarında önceliği giderek daha çok legal yayınlara vermektedirler. Legal yayınlarımızın gücü ve çekiciliği arttıkça bu eğilim de güç kazanmaktadır.

Bu, kırılması gereken temel önemde bir zaafiyet göstergesidir. İllegal alandaki örgüt kadrolarının MYO'daki zayıflamayı göre göre bu eğilimde ısrar etmeleri, kendilerindeki ciddi perspektif kaymasının çok tartışmasız ve dolaysız bir göstergesidir.

Elbetteki her parti kadrosu, yetenekleri, ilgi alanları ve çalışmasının ihtiyaçları çerçevesinde partinin tüm yayınlarına katkıda bulunmakla yükümlüdür. Kongre öncesi dönemde biz illegal çalışmadaki kadro ve sempatizanları, partinin legal yayınlarına gerekli katkıyı yapmamakla, bu yayınları böylece kendi bakış, deneyim ve çalışmalarının taşıyıcısı olarak değerlendirememekle eleştiriyorduk. Buna ilişkin olarak kongrede geniş tartışmalar yapıldı, eleştiriler ortaya konuldu. (Parti yayınları üzerine hayli kapsamlı bu tartışmaların tutanakları, illegalitenin de gerektirdiği hassasiyetlerden dolayı şu ana kadar yayınlanmadı.)

Fakat şimdilerde tam tersinden bir savrulma var. Kendi illegal çalışmalarının çok yönlü sorunları hakkında aylarca kalem oynatmak ihtiyacı duymayan, bunun ürünlerini Parti Merkez Yayın Organı'na sunmayı vazgeçilmez bir görev ve sorumluluk olarak ele alma ihtiyacı duymayan birçok yoldaş, üzerine pekala herkesin kalem oynatabileceği genel sorunlar üzerinden legal yayınlara katkıda bulunmaya özel bir eğilim gösterebiliyor ve bu giderek bir davranış çizgisi haline geliyor.

Merkez Yayın Organı'nda yaşanan zayıflamayı ve bundan ayrı düşünülemeyecek aksamaları gidermek, bu yanlış eğilim ve davranış çizgisinin kırılmasından ayrı

düşünülemez. İllegal çalışma içindeki kadroların MYO'ya sistematik katkılarını yeniden sağlamakla kalmamalı, açık çalışmadaki kadroların da gerekli katkılarını alabilmeliyiz. Kendi çalışmalarının sorunları hakkında tartışmak istedikleri her konuyu, bu alandaki yoldaşlar dosdoğru MYO üzerinden ortaya koymalı, orada tartışmalıdırlar. Zira çözmeye çalıştıkları sorunlar, aşmaya çalıştıkları engeller, kırmak istedikleri anlayış ve alışkanlıklar, yerleştirmek istedikleri değerler, tüm bu vb. sorunlar, parti yaşamının, partinin çalışma tarzının ve mücadele anlayışının bir parçasıdır. Bunların ele alınıp işleneceği kürsü de, tüm öteki yayınlardan önce Partinin Merkez Yayın Organı'dır.

Ekim partimizin dolaysız sesi ve kürsüsüdür

Özetle, tüm çalışma alanlarındaki yoldaşlarımız *Ekim*'le yakın ilişkiyi temel bir görev ve sorumluluk kabul etmelidirler. Partinin legal yayınlarına yazdıklarından daha büyük bir istek ve şevkle Partinin Merkez Yayın Organı'na yazmalı, ona katkıda bulunmalıdırlar.

Unutmayalım, Merkez Yayın Organı partimizin en dolaysız sesi ve parti yaşamının biricik gerçek kürsüsüdür. Partili militanlar, sınıfa, emekçilere ve devrimci kamuoyuna olduğu kadar partiye ve tüm partililere de, en doğrudan biçimde öncelikle buradan seslenebilirler. Tüm partililer bunun bilinciyle hareket etmek durumundadırlar.

Bu sorunlar ve sorumluluklar kavrandığında, *Ekim*'de yaşanan göreli zayıflama ve nadiren de olsa yaşanan anlamsız aksamalar tümüyle geride kalacak, Merkez Yayın Organı'mız partimizin elinde güçlü ve etkili bir silah haline gelecektir.

MYO deneyimimiz üzerine

(100. sayısında Ekim, Ekim, Sayı: 100, 1 Temmuz '94, Başyazı)

Elinizdeki sayısıyla birlikte *Ekim*'in yayın faaliyeti 100. sayısına ulaşmış bulunuyor. Bu genel planda devrimci bir yayın organı için ulaşılması zor bir başarı değil. Fakat sözkonusu olan, bir hareketin ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde temel bir rol oynayan **illegal** bir Merkez Yayın Organı'ysa; bu yayın organı gevşemek bir yana kendini sürekli pekiştiren bir polis rejimi koşullarında çıkıyorsa ve bu koşullar içinde bir kez olsun kesintiye uğramamışsa; ve nihayet, bu yayın organı son birbuçuk yıldır 15 günlük düzenli periyodlarla çıkabilecek bir yayın temposuna ulaşmışsa, kabul edilmelidir ki, burada açık ve çarpıcı bir başarı vardır.

İllegal yayın faaliyeti doğal olarak dikkatli ve profesyonel bir organizasyon demektir. Böyle olunca, burada ilk bakışta göze çarpan, başarının örgütsel alanı ya da boyutu oluyor. Gerçekte ise bu başarının asıl alanı, ya da daha doğru bir ifadeyle asıl kaynağı, onu hazırlayan ideolojik-politik çizgidir. Devrimci bir örgütün ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde illegal bir yayın organının oynayacağı kritik rol açık bir biçimde kavranamamış olsaydı eğer, bu başarıya da pratik-örgütsel planda ulaşılamazdı. Ya da tersinden ve daha somut ifade edilecek olursa, polis rejimi koşullarında ve sola egemen legalist-tasfiyeci geleneğin en kaba biçimde yeniden tekrarlandığı bir dönemde, legal bir yayınla başlamanın illegal bir örgüt yaratma hedefini peşinen sakatlayacağı geçmişin deneyimleri de gözönüne alınarak açık bir biçimde kavranamamış olsaydı eğer, legal yayın kolaycılığı varken illegal bir yayının zor ve meşakkatli yolunda ısrar edilemezdi. Bunun gerektirdiği irade ve kararlılık, her türlü güçlüğe ve dezavantaja rağmen ortaya konulamazdı.

Dolayısıyla başarının temeli ideolojik çizgimiz ve bu çizgide gösterilmiş pratik kararlılıktır. Nitekim bugün bizimle bu onuru paylaşmaktan yoksun kalanlar, tam da bu çizgide ısrar etme azmi ve yeteneği gösteremeyenler oldu. Saflarımızdan geriye düşenlerin istisnasız tümünde ortak olan bir temel

zaaf, illegal bir örgütlenmeyi şekillendirmek hedefi ile illegal bir yayın organını bu doğrultuda etkili bir silah olarak kullanmak gereği arasındaki kopmaz bağı kavrayamamak olmuştur.

Çok bilinçli bir tercih yapmıştık ve onun tüm güçlüklerinin daha en başından itibaren farkındaydık. Fakat ortaya koyduğumuz iddiadaki tutarlılığı ve dolayısıyla geleceğimizi tam da bu güçlüklerin kendisi sınavdan geçirecekti. Hareketimiz bu sınavdan başarıyla çıkmıştır. Bunun tartışmalı bir yanı kalmamıştır. 20 yıllık örgütlerin eridiği, çürüdüğü, nihayet dağıldığı son derece elverişsiz bir siyasal konjonktürde, yeni, genç, dinamik, katettiği mesafe katedeceği mesafenin güvencesi olan bir örgüt yaratılmıştır. Bugün Türkiye'de EKİM vardır. Her türlü kolaycılık reddedilmiş, zor olan tercih edilmiş, sonuçta başarılmıştır. Ve kuşkusuz bunun başarılmasında, bugün 100. sayısına ulaşmış *Ekim* temel bir rol oynamıştır.

(...)

Fakat kuşkusuz yanılgıya düşmemek gerekir; yayın faaliyetinde çeşitlenme kendi başına bir başarı göstergesi olmak bir yana, çoğu kere bir amatörlük göstergesi de olabilir ve toplam yayın kalitesinde bir düşüş anlamına gelir. Kritik soru ve sorun şudur: Yayın çeşitlenmesi, hareketin toplam niteliğinde ve kapasitesinde açık bir gelişmenin olanaklı ve zorunlu kıldığı adımların mı bir ifadesidir? Böyleyse sorun yoktur ve işlev farklılaşmasında ifadesini bulan bu tür bir gelişme, hareketin çalışmasında yeni ufuklar ve olanaklar demektir. Yok böyle değilse eğer, birden fazla yayın aynı güçlerin bu yayınlar arasında bölünmesine, ya da aynı güçlerle birden fazla yayını omuzlamak zorunluluğuna yolaçıyorsa, işte bu durumda ileriye değil geriye doğru bir adım atılmış olur. Her yeni yayın, hareketin omuzlarına taşınması güç bir yük olarak biner. Eldeki güçlerin bu faaliyet içinde yıpranmasına ve nitelikte sürekli bir düşmeye yolaçar.

Hareketimiz yayın faaliyeti alanında her yeni adımı bu kritik sorunu gözönünde bulundurarak atma yoluna gitmiştir. Yayın faaliyetlerimizdeki çeşitlenme ve işlev farklılaşması, hareketimizin gelişme düzeyine ve biriktirdiği güç ve olanaklara olduğu kadar, bugünkü gelişme ihtiyaçlarına da denk düşmektedir. Bir başka ifadeyle, hareketimiz bu yükü kaldıracak güçlere sahiptir ve ulaştığı gelişme aşaması atılmış bulunan adımları gerekli hale getirmiştir.

Fakat hemen şunu da belirtelim ki bu şu ana ilişkin bir durum tespitidir ve bu durumun hep sürmesinin kendiliğinden bir güvencesi de yoktur. Merkez Komitesi´nin önderlik fonksiyonu ve sorumluluğu kendini bu alanda sürekli ve dikkatli bir biçimde göstermek zorundadır. Bu tüm güçlerin akıllı ve planlı bir biçimde kullanılması sorunudur. Koordinasyon ve kollektivitenin en iyi biçimde gerçekleştirilmesi sorunu, bu çerçevede bir çalışma tarzı sorunudur. Hem eldeki güçleri en iyi biçimde değerlendirmek, hem her bir yayının işlevini özenle gözetmek ve bu çerçevede işlev kaymalarına izin vermemek, ve hem de, toplam yayın kalitesinde sürekli bir güçlenmeyi değişmez hedef yapmak gereklidir. Yayınların örgütün eğitiminde, yönlendirilmesinde ve pratik çalışmasında kendi rollerini en azami biçimde oynayabilmeleri (ve bu amaçla örgüt üzerinde sürekli bir denetim) ise sorunun bir başka boyutudur.

Politik yayınla birlikte birlikte hareketimiz yeni bir sınavla yüzyüze kalmış durumdadır. Hemen akla gelebileceği gibi sınav bu yeni alanda değil, tam da Merkez Yayın Organı alanındadır. Zira sorun, MYO´yu zayıflatmadan, tersine güçlendirmeyi sürdürerek bir politik yayın çıkarma başarısı gösterebilmekte düğümlenmektedir. Unutulmamalıdır ki, bizim için bugüne kadar tartışmalı olan bir legal politik yayını kendi içinde çıkartıp çıkartamayacağımız değil, fakat bunu MYO´yu zayıflatmadan, onu ikinci plana düşürmeden başarıp başaramayacağımız sorunuydu. Komünistler, gelinen aşamada, bunu artık başarabilecekleri inancıyla politik yayın adımını attılar.

Ve şimdi, sınav fiilen yaşanıyor. Şimdi çok kimse bizi tam da bu açıdan izliyor. Şimdi tutarlılık zamanıdır, tutarlılığı fiilen gerçekleştirme zamanıdır.

Partimizin tüzüğü üzerine/6

Parti Kongresi

(lll. Bölüm/6. madde)

H. Fırat

Partimizin tüzüğünün III. Bölüm'ü *"Partinin temel organları"* genel başlığı taşıyor ve dört temel maddeyi içeriyor. 6-9. maddeler halinde sıralanan partinin temel organları şunlar: *6) Parti Kongresi, 7) Merkez Komitesi (MK), 8) İl Komitesi (İK)* ve *9) Hücre...*

Konuya bölümün ilk maddesini oluşturan (tüzüğün 6. maddesi) ***"Parti kongresi"*** ile devam ediyoruz.

Parti kongresi: "Partinin en yüksek organı"

Maddenin tamamı şöyle:

"6) Parti Kongresi

a) Partinin en yüksek organı parti kongresidir. Olağan kongreler iki yılda bir toplanır. Zorunlu durumlarda kongreler Merkez Komitesi (MK) tarafından bir yıla kadar ertelenebilir.

b) Parti kongresi çağrısı ve gündemi en az üç ay önceden parti örgütlerine ve üyelerine duyurulur. Kongrede temsil edilme kuralları ve delege seçim yöntemi, MK tarafından belirlenir. Mevcut parti üyelerinin yarısından fazlası temsil ediliyorsa, kongre toplanabilir.

c) Olağanüstü kongreler, MK kararıyla veya mevcut il komitelerinin (İK) ya da üyelerin en az yarısının istemi üzerine, en geç 6 ay içinde toplanır.

d) MK'nın olağan ya da olağanüstü kongreleri zamanında toplamaması durumunda, mevcut İK'ların salt çoğunluğunca seçilen ve MK'nın yetkilerini devralacak olan geçici bir organ, parti kongresini toplama yoluna gider.

e) Parti kongresi;

- MK faaliyet raporunu değerlendirir ve sonuca bağlar.

- Parti program ve tüzüğünü gözden geçirir, gerekli gördüğü değişiklikleri yapar.

- Parti politikasının önemli sorunları üzerine taktik çizgiyi belirler.

- MK'yı seçer.

f) Kongrede parti program ve tüzüğünün değiştirilmesine ilişkin kararlar üçte iki oy çoğunluğu ile alınır. Tüm öteki kararlar için salt çoğunluk yeterlidir."

Ben buradaki tek tek hükümleri ele almadan önce, öncelikle devrimci bir partinin yaşamında kongrelerin taşıdığı özel önemden başlamak istiyorum.

Kongre parti demokrasisinin en temel kurumudur

Kongre, partinin en üst, dolayısıyla en yetkili organıdır. Kongre; partinin yönetici organı olan MK'yı seçme, parti tüzüğünü ve programını gözden geçirme, partinin temel ve dönemsel politikalarını saptama gibi temel önemde yetkilere sahip bir parti platformudur. Bu nedenle de partinin yaşamında temel bir öneme sahiptir.

Parti kongresi, aynı zamanda örgütsel demokrasinin gerçekleşmesinin en anlamlı platformlarından biridir. Bilindiği gibi devrimci bir parti, illegallitenin getirdiği zorunluluklardan dolayı, iç örgütsel demokrasisinin uygulanmasında belli güçlüklerle, bunun zorunlu kıldığı belli sınırlamalarla karşı karşıya kalır. Bu ise kendini en başta seçme ve seçilme hakkının uygulanması alanında gösterir. Oysa biz parti kongresinin oluşumunda bu sınırlamanın en aza indirilebildiğini kendi deneyimlerimizden biliyoruz.

Parti kongreleri, pekala seçim mekanizmasının en etkin, en verimli, en geniş bir biçimde uygulandığı bir sürecin ürünü olarak toplanabilirler, bu olanaklıdır. Partinin bütün üyeleri, seçmek ve seçilmek

doğrultusunda, kendi irade ve tercihlerini etkin biçimde ortaya koyabilirler. Bizim üç konferansın yanısıra son kuruluş kongresi deneyimimiz, bunun pekala olanaklı olduğunu somut olarak göstermiştir.

Partinin seçilmiş temsilcilerinden oluşur kongre platformu. Ve bu şeklide oluşmuş bir parti platformu, partinin yaşamıyla ilgili en temel konularda, başta yönetici organı seçmek ve partinin temel çizgisini saptamak olmak üzere, karar alma yetkisine sahiptir. Kongrenin aldığı kararlar partinin bir sonraki kongreye kadar olan bütün siyasal ve örgütsel faaliyetinin genel çerçevesini belirler. Bir sonraki kongreye kadar geçen süre içerisinde, parti kongresinde saptadığı genel çizgi parti için esastır ve yol göstericidir. Tabii ki, kendi tüzüğünü, bu çerçevede kongrelerini ciddiye alan partiler için, somutta örneğin kendi partimiz için söylüyorum bunu.

Türkiye deneyiminden iki örnek

Kongre bir parti için temel önemde bir kurumdur, dedim. Buna ilişkin olarak yakın dönem Türkiye'sindeki uygulamalara baktığımızda, iki anormal uygulama ile karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz.

İlki, PKK örneğidir. Biçimsel olarak olarak alındığında, PKK'nın yaşamında kongrelerin önemli bir yer tuttuğu söylenebilir; PKK kongrelerini düzenli olarak toplamaya ve onları önemli kararların alındığı birer platform olarak değerlendirmeye görünürde fazlasıyla önem verdi. Ancak soruna biçimsel değil de öz ve içerik üzerinden baktığımızda, bunun parti içi demokrasinin bir gerçekleşmesi olduğunu söyleyecek durumda değiliz. Dahası, burada tam tersi bir durumla karşı karşıya olduğumuzu bile söyleyebiliriz. Herşey bir yana, PKK'da lideri parti kongresinin üstünde gören akılalmaz bir anlayış var ve bu anormallik fiili bir durum olmanın ötesinde resmi bir tüzük hükmü haline getirilmiş. Buna göre, parti kongresinin kararları ancak parti başkanı tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girebilir. Bu onaya kongrede seçilmiş merkez komitesi de dahil.

Bu gerçekten olağanüstü anormal bir uygulama. Parti kongresi, bir partinin en üst, en yetkili organıdır. Geçtik başkanı, kollektif bir önderlik organı olarak merkez komitesinin de üstünde, onu seçme ve görevi süresince önderlik edeceği politik ve örgütsel faaliyetin genel çerçevesini belirleme yetkisine sahip bir organdır. PKK'da iç demokrasi sorununun içler acısı durumu az-çok bilindiği için, üzerinde fazla durmak istemiyorum, bu örnek üzerinden yalnızca bir noktaya işaret etmeye çalışıyorum.

Kongrelerin biçimsel olarak toplanmış olması, parti içi demokrasi açısından kendi başına çok şey ifade etmiyor. PKK kongreleri önemli bir siyasal olay haline getiriyordu; çünkü kongreler büyük harflerle yazılan "Parti Önderliği" tarafından saptanmış çizgiyi partiye empoze etmenin biçimsel bir platformu, bunun bir aracı olarak görülüyor, parti kongresinin işlevi bu oluyordu. Partinin kendi siyasal yaşamı ve süreçleriyle, ideolojik ve pratik durumuyla ilgili sorunlarda özgür tartışmaların yapılabildiği, demokratik tartışma süreci içinde kollektif düşünce ürünü kararların üretildiği zeminler değildi, PKK kongreleri. Tersine, önden saptanmış politikaların partiye etkili bir kampanyayla maledilmeye çalışıldığı bir zemin olarak iş görüyordu.

Diğer tarafta, Türkiye'deki köklü siyasal örgütlerden biri olarak bir DHKP-C örneğiyle karşı karşıyayız. DHKP-C'de konferans ve kongre şeklinde bir kurumsal oluşum bile kategorik olarak neredeyse yok denebilir. Neredeyse diyorum, bunu da ortada nasıl toplandığını fazlaca bilmediğimiz bir kuruluş kongresi olduğu için söylüyorum. Bu hareketin 25 yılı bulan bir siyasal yaşamı var. Ama bu nispeten uzun yaşamında, 90'lı yılların ortasında toplanan kuruluş kongresi dışında, bir konferans ya da kongre yok. Kuruluş kongresini saymazsanız, Devrimci Sol'un yaşamında bu türden bir üst platform göremezsiniz. Gerçekte bir Merkez Komitesi de yok, herşey baş harfi büyük yazılan "Önderlik"in elinde ve "Önderlik" bir bireyi anlatıyor. Parti kongresinde bunun teorisi de yapılmış. Bu özgün bir durumdur, Türkiye solu bunu anlayamaz vb. deniliyor, aynı "Önderlik" tarafından kuruluş kongresine sunulan raporda. Ortada bir parti tüzüğü de

yok zaten, varsa da kamuoyuna açıklanmış bir tüzük değil bu. Bir programı var, ama yayınlanıp kamoyuna sunulmuş bir tüzüğü yok. Dolayısıyla örgüt yaşamını ve hukukunu tanımlayıp belirleyen nedir, partide yapı ve işleyişin, görev, yetki ve sorumlulukların, hak ve görevlerin çerçevesi nedir, bu konuda değerlendirme yapmak mümkün değil.

Bu da anormal bir başka örnek olarak duruyor karşımızda.

İstikrarlı devrimci önderliğin bürokratik kasttan farkı

Oysa bir parti kendisini örgütsel bir yapı olarak gösteren kollektif siyasal bir varlıktır. Bu yapı içersinde bütün örgüt üyeleri parti hukuku önünde eşittirler. Parti üyeliği hak ve görevleri sözkonusu olduğunda, parti hiyerarşisi gözetilmeksizin, bütün üyeler parti üyeliği hukuku içinde eşittirler.

Öte yandan, parti tüzüğümüzde de önemle formüle edildiği gibi (5. Bölüm, 20. madde), partide bütün üyeler için aynı ölçüde geçerli tek tip disiplin uygulanır. Bu da yine, bütün parti üylerinin, parti üyeliğinin getirdiği hak ve hukuk yönünden sahip oldukları eşitliğe yapılan vurguyu ifade eder. Bu böyleyse eğer, ve partide görev dağılımı yetenekler ve deneyimler temeli üzerinde oluşuyorsa, yetkili konumda olmanın bunun ötesinde bir anlamı yoksa eğer, partinin kendi iradesini kendi iç yaşamı ve iç işleyişi içerisinde demokratik tarzda ortaya koyabileceği platformlara ihtiyaç vardır. İşte kongre böyle bir platformdur ve bu türden plaformların en önemlisi, en belirleyicisidir. Bir partinin yaşamında demokratik bir temel üzerine oturan bir kongre yoksa, o partinin kendi devrimci iradesini ortaya koyma imkanı da yok demektir. Bu ise sözkonusu partide demokrasinin yokluğu ile aynı anlama gelir.

Elbette devrimci partilerde istikrarlı önderlikler olur; olması devrimci bir partinin gücüne ve istikrarına işaret eder. Uzun süreli deneyim ve sınanmışlığın getirdiği hakedilmiş konumlar olarak istikrarlı bir önderlik, devrimci bir partinin en önemli üstünlüklerinden biri sayılmalıdır. Ama bu böyle de olsa, bu önderlik organları partinin denetimine ve tercihlerine tam olarak açık olmak durumundadır. Parti kongresi partiye öteki şeyler yanında bu imkanı veriyor. Bir parti kongrelerini düzenli bir biçimde gerçekleştirir ve parti buna rağmen denenip sınanmış ve önderlik yeteneklerini ve başarısını kanıtlamış önderlik kadrolarını tekrar tekrar yeni yöneticiler olarak seçebilir. Ama seçmek veya seçmemek imkanına, bir kısmını ya da tümünü yenilemek imkanına sahip olabilmelidir bir parti. Ve bu imkan kendini düzenli toplanan kongreler üzerinden gösterir. Bunun olmadığı yerde, ya da bunun biçimsel bir gözboyamaya indirgendiği yerde, parti demokrasisi felce uğrar ve istikrarlı devrimci önderlik adına bürokratik bir yönetim kastı partide egemen hale gelir.

Kendi deneyimimizin anlamı ve önemi

Henüz çok kısa sayılması gereken kendi örgüt yaşamımız için söylüyorum; bizde en demokratik bir biçimde oluşan platformlardır kongre ve konferanslar. Çünkü her defasında mevcut tüm temel örgütlerimizin seçtiği delegelerin oluşturduğu platformlar olarak toplanmışlardır. Genel olarak da bunun böyle olması gerekir. Partinin çeşitli örgütleri belli temsil esaslarına göre delegeleri seçerler, platformlar oluşur. Bizde on yıl içerisinde üç örgüt konferansı, bir parti kongesi gerçekleşti. Bunların hepsi varolan örgütlerimizin seçtiği delegelerin oluşturdukları platformlardı. Oluşan bu platformların nasıl çalıştığı, sorunların nasıl bir ortamda ele alınıp tartışıldığı ise zaten büyük ölçüde biliniyor, yayınlanan tutanaklar sayesinde. Meselelerin nasıl tartışıldığını, fikirlerin nasıl oluştuğunu, karar süreçlerine nasıl ulaşıldığını, yayınladığımız tutanaklardan izlemek mümkün.

Bugün çeşitli yoldaşların parti programı üzerine basınımızda yayınlanan yazılarına bakıyorum, hemen hepsi, partimiz programını yoğun bir kollektif tartışma ve emek sonucu ortaya çıkarmıştır, diyorlar. Yayınlanan tartışma dökümanları insanlarda bu izlenimi net bir biçimde yaratıyor. Tartışmalara değişik bireylerin katkısının farklı düzeylerde olması son derece olağan. Neticede parti kongresi uzun süreli bir çalışmayla bir kollektif emek ve sonuçta irade ortaya

koyabiliyor. Her konuda çok geniş ve özgür tartışmalar yapılıyor, kamoyuna sunulan belgeler bu konuda yeterli bir fikir veriyor. Partinin adı üzerine bile, uzun süren tartışmalara rağmen, üçte iki çoğunlukla ancak karar alınabiliyor.

Kendi kısa süreli örgüt yaşamımız bu açıdan olumlu bir pratik görünüm sergiliyor, bunu bir kazanım saymalı, örgütsel demokrasinin kurumlaşmasına bir gösterge olarak ele almalıyız. '87 yılı sonunda siyaset sahnesine bir yayın organı ile çıktık. Bir örgüt yaratmak istiyorduk; bu belli bir süreci gerektiriyordu ve yaklaşık olarak '89 yılı başında, asgari bir örgütsel yapı adım adım ancak oluşmaya başladı.

'91 yılı başında, bu henüz şekillenmiş bulunan örgütün temsilcilerinden oluşan ilk konferansımızı topladık. Ardından, '92 yılı sonunda, partinin yaşadığı özel süreçlerin de etkisiyle, ikinci konferansımızı olağanüstü biçimde topladık. '95 yılı başında, yaklaşık iki-ikibuçuk yıl sonra, örgütün üçüncü konferansını topladık.

Parti kongresi dördüncü örgüt platformumuzdur. Üçüncü konferansımızdan üç yıl sonra gerçekleşmiştir; sürenin öncesine göre biraz uzamış olmasının gerisinde, parti kuruluş kongresi olarak toplanmak gibi önemli bir temel neden vardır. Parti kuruluş kongresi belirli nedenlerle biraz gecikmiştir. Ve parti kongresi toplandığından itibaren de, artık partinin bir tüzüğü ve tüzüğün hükümleri vardır. Parti tüzüğü, parti kongresi iki yılda bir toplanır, zorunlu durumlarda bu bir yıl kadar ertelenebilir, diyor. Toplamına baktığınız zaman, '90 başı üzerinden alırsak, Partinin kuruluş kongresi ile noktalanan toplam 8 yıl içerisinde dört genel örgüt platformu toplamışız. Ortalama iki-ikibuçuk yılda bir, örgütümüzün iradesi en üst platform üzerinden gerçekleşebilmiş.

Biçimsel değil öze ilişkin bir uygulama

Kendi deneyimimizden çıkarılması gereken olumlu sonuçlar üzerinden bir başka noktaya daha değinmek istiyorum. Dünya tarihine baktığımızda, komünist olmak iddiasındaki partilerin birçok durumda kongrelerini tüzüklerinde öngörülen süreler içerisinde topladığını görebiliyoruz. Ama belli bir tarihten itibaren de, ki bu genel bir bozulma ve iç çürüme dönemini de işaretliyor, bu kongrelerin daha çok biçimsel birer seremoni olarak gerçekleştiği de bir veridir bizim için. Genellikle dört yılda bir toplanıyor bu kongreler ve genellikle iki-üç günlük toplantılar olarak gerçekleşiyor. Parti merkez komitesi bir rapor sunuyor ve genellikle bu raporlar tartışılıp irdelenmeden olduğu gibi onaylanıyor? Başka birkaç mesele tartışılıyor, seçim yapılıyor ve iş öylece bitiriliyor.

Mesele hiç de biçimsel olarak bu türden platformaları az çok peryodik olarak toplamak değildir. Önemli olan; partinin kendi iradesini, düşünsel-politik enerjisini ve bunun ürünü olacak tercihlerini gerçekten ortaya koyabileceği demokratik koşulları her açıdan yaratabilmektir, bunu her zaman gözetebilmektir. Bu platformda, örgütün deneyim ve birikiminin açığa çıkabilmesinin koşullarına sahip bir kongre çalışmasını gerçekleştirebilmektir.

Tarihsel deneyimleri de gözeterek, temel önemde bir noktayı vurgulamaya çalışıyorum. Kongreler örgüt demokrasisinin gerçekleştiği en temel platformlardır; ama bu demokrasiyi biçimsel demokrasiye indirgememek, bunun gerçek bir demokrasi olarak gerçekleşebilmesinin koşullarını da yaratabilmek gerekir ki, bir anlamı olabilsin. Yoksa saptanan periyotlarla kongre ve konferanslar toplayabilirsiniz, sorun salt biçimsel konferanslar ya da kongreler toplamaksa eğer. İnsanlar orada düşünme, tartışma ve inceleme; tekrar düşünme ve tartışma imkanını bulamayacaklarsa, eğer dar bir zaman dilimine sıkıştırılıp bitirilecekse, bence böyle toplantıları yapmamak daha doğru olur. Zira sözkonusu olan hele de yasadışı bir örgütse, böyle platformlar toplanmanın getirdiği riske ve zahmete değmez.

Sorun bütün bunlarla birlikte kavranabilmeli.

Bu, bir partiye kişilik kazandırır. Partinin dinamizmini açığa çıkarmak partinin birliğini bozmaz, tersine partinin birliğinin daha ileri bir düzeye çıkarır. Öze uygun kapsamlı bir

demokrasi diyoruz; bu hiçbir biçimde birliğe de, istikrarlı ve işlevsel bir devrimci önderliğe de aykırı değil, bununla çelişmez. Siz zeminini yaratırsınız, bu zemin üzerinde devrimci önderlik fonksiyonu kendini yine gösterir, üstelik en etkin ve verimli bir biçimde. Tabii ki tartışmaları, doğru eğilimleri her zaman birileri sürükleyecektir, ve tümüyle doğal olarak, genellikle de önderlik kadroları olacaktır bunlar. Bu her zaman böyle olur. Siz önderlik kadroları olarak bir tartışmayı sürüklediğinizde, bu hiç de tartışmayı noktalayıp oracıkta bitirmiyor; tersine, tartışmayı zenginleştirecek ve çözümleri kolaylaştıracak bir zemin yaratıyorsunuz ve bu zemin tartışmalarla daha da zenginleşiyor, sağlıklı çözüme ulaşmak kolaylaşıyor. Amaçlanan da bu zaten.

Parti kongreleri partideki gelişmeyi ve dinamizmi açığa çıkaran, kucaklayan, özüruseyen platformlardır da aynı zamanda. Ve yine bizim kendi deneyimlerimiz üzerinden dikkate değerdir; yeterli zamanların ayrıldığı örgüt konferans ya da kongreleri, yeni dönemde partiyi yönetecek ekibin kimlerden oluşması gerektiğini de bizzat kendi çalışması içerisinde az çok netleştiriyor. Bizde de muhakkak ki önden partinin önderlik organında yer alabileceği düşünülen insanlar olmuştur, ama kesin tercihleri konferans ya da kongrenin tartışma zeminleri sağlamıştır.

Örneğin sekiz günlük bir zaman süresi bunu açığa çıkartmayı fazlasıyla kolaylaştırıyor. Günlere yayılan yoğunlaştırılmış bir çalışma, bu yükün kimlerle taşınacağını da konferans ya da kongre nezdinde açık hale getiriyor. Tercihler çok daha kolaylaşıyor. Bu tür tartışmaların olmadığı bir durumda ise; yasadışı bir örgüt olmak nedeniyle delegeler birbirlerini hiç ya da pek fazla tanımadıkları ölçüde, kimlerin olacağını en iyi eski merkez komitesi bilir, zira insanları o tanıyor deyip sunulan listeyi onaylar. Ama o zaman da parti kongresi seçme hakkı çerçevesindeki işlev ve anlamını yitirir.

Sonuç olarak; bu alanda bugüne kadarki örgütsel uygulamalarımızın bize kazandırdığı epeyce önemli bir deneyim var. Bunun en özlü sonuçları artık birer tüzük hükmü haline de getirilmiş bulunuyor. Yaşam içinde sınanmış önemli bir deneyim ve kazanımdır bu. Parti bu açıdan epeyce sağlam bir konumda duruyor.

Parti kongresinin toplanma kuralları

Buraya kadarki anlatımım 6. maddenin a şıkkında söylenenleri zaten fazlasıyla içerdiği için, sonraki şıkla devam ediyorum.

"b) Parti kongresi çağrısı ve gündemi en az üç ay önceden parti örgütlerine ve üyelerine duyurulur. Kongrede temsil edilme kuralları ve delege seçim yöntemi, MK tarafından belirlenir. Mevcut parti üyelerinin yarısından fazlası temsil ediliyorsa, kongre toplanabilir."

"En az üç ay önceden" deniliyor burada, bu makul bir süredir. Kuşkusuz bu bir asgari süre ve sınırlamadır, gerekli ve yararlı görüyorsa Merkez Komitesi tercihen bu duyuruyu altı ay önceden de yapabilir. Fakat bu süreyi çok erkene almak tercih edilemez. Yaratacağı güvenlik sorunlarını bir yana koysak bile, politik ve örgütsel nedenlerle bu fazlaca amaca uygun olmaz. Erken bir tarihte tutup bir partinin gündemine kongre hazırlıklarını sokmak, partinin politik çalışmasını zaafa uğratmaktan, onu içe kapatmaktan başka bir işe yaramaz. Ama en az üç, tercihen dört-beş ay önceden partinin önüne kongre gündemi konulur. Gündem tartışması yapılır, fikirler, eğilimler çıkar.

Bir yoldaşın deminki sorusunda varsaydığı türden bir durum ortaya çıkarsa; yani, partinin düzgün, iyi giden tempolu bir faaliyeti varsa ve ortada bir yeni kongrede acilen çözüme bağlayacağı önemli bir sorun gözükmüyorsa, (ki yoldaş, bu durumda yeni bir kongrenin getireceği risklere ve zahmetlere değer mi, parti söyleceklerini söylemek için başka yol ve yöntemler kullanamaz mı, peryodik kongre adına partinin tempolu faaliyetinde bir kesintiye gerek var mı vb., diye soruyordu), bu hiçbir biçimde kongrenin toplanma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Buna kapı aralamak, keyfiliğe kapı aralamak olur. Merkez komitesinin böyle bir yetkisi ve dolayısıyla tercih hakkı yoktur. Olsa olsa kongrenin

zamanlamasını (bu örneğin tüzükte belirtilen erteleme süresini azami ölçüde kullanmak olur), katılımın genişliğini (terihen daha dar bir katılım), yerini ve çalışma süresini bunu gözeten (nispeten daha kısa bir süre ve buna göre bir toplanma mekanı) bir tutumla saptama yoluna gider.

Bizde parti kuruluş kongresine neden çok geniş zaman ayrılmıştır? Çünkü kuruluş olayı çerçevesinde ortada çok kapsamlı gündemler vardır. Ama bir ikinci kongrenin gündeminde program ve tüzükle bağlantılı temel meselelere ilişkin tartışmalar fazlaca olmayacağı için, büyük ölçüde dönemin taktikleri, örgütsel görevleri, örgüt yaşamının bazı sorunları tartışılacaktır. Parti bu çerçevede üç günlük, beş günlük, bir haftalık bir sürenin yeterli olduğuna karar verecektir muhtemel olarak. Gündem buna göre saptanacak, katılımın sınırları saptanırken bu gözönünde tutulacaktır. Gündem gerçekten katılımı etkileyebiliyor. Partinin dönemsel taktiklerinin tartışılacağı bir kongreyi, illegalitenin güçlükleri ve riskleri nedeniyle, çok geniş tutmanın fazlaca anlamı olmayabilir. İllegal bir partide her kongre her zaman önemli bir risk demektir, geniş katılım ve uzun çalışma süresi bu riski çok yönlü olarak çoğaltır.

Parti kongresi çağrısı ve gündemi en az üç ay önceden parti örgütlerine ve üyelerine duyurulur, deniliyordu tartışmakta olduğumuz hükümde. Partinin kongreye hazırlanması için bu önemlidir. Ardından, parti kongresinin toplanması yöntemine ilişkin olarak MK'nın yetkilerine işaret eden, teknik bir husus geliyor. *"Kongrede temsil edilme kuralları ve delege seçim yöntemi, MK tarafından belirlenir. Mevcut parti üyelerinin yarısından fazlası temsil ediliyorsa, kongre toplanabilir."* deniliyor. Üzerinde konuşulacak fazla bir şey yok bu konuda. O andaki merkez komitesini ilgilendiren bir özel tasarruf alanıdır bu, genel planda bir yorumlanmayı gerektirmez.

Olağanüstü kongreler

"c) Olağanüstü kongreler, MK kararıyla veya mevcut il komitelerinin (İK) ya da üyelerin en az yarısının istemi üzerine, en geç 6 ay içinde toplanır."

Bu, örgüt içerisinde demokratik bir hak ve imkandır. Devrimci bir parti siyasal yaşamında birliğini hep korumak ve yoluna engelsiz yürümek ister, bunu arzu eder. Ama siyasal yaşam maalesef sorunsuz olmuyor ve yürünen yol engel çıkarmayan düzlüklerden oluşmuyor. Bu yol yürünürken büyük sıkıntılarla, büyük engellerle, problemlerle boğuşmak gerekebiliyor.

Parti böyle durumlarla her an karşılaşabilir. Örneğin parti ağır bir darbe yer, bu nedenle parti kongresi bir ihtiyaç haline gelir. Ya da parti içinde ciddi bir görüş ayrılığı ortaya çıkar ve sorunu çözmek için olağanüstü kongreye gitmek ihtiyacı doğar. Beklenmedik bir darbeyle merkez komitesini kaybeder ve yenilemek için olağanüstü kongreye ihtiyaç duyar vb. Bu çok değişik nedenlerle olabilir, bir ihtiyaç haline gelebilir. Parti tüzüğü böyle bir durumda, olağanüstü durumların gerektirebileceği olağanüstü kongrelerin toplanmasına ilişkin hükümleri saptamış oluyor. Bunları kendi içinde ele almak çok gerekli değil, zira yeterince açık ve daha çok teknik mahiyette hükümler bunlar

"d) MK'nın olağan ya da olağanüstü kongreleri zamanında toplamaması durumunda, mevcut İK'ların salt çoğunluğunca seçilen ve MK'nın yetkilerini devralacak olan geçici bir organ, parti kongresini toplama yoluna gider."

Bunun üzerine açıklamalara gitmek de çok gerekli değil. Bu sorun parti kongresinde ve tam da tüzüğün bu hükmü çerçevesinde yeterince tartışılmıştır. Böyle bir durum nasıl doğabilir, doğarsa ne ifade eder, böyle bir hüküm ne sağlar? Tüm bunlar sözkonusu tartışmalarda var. (Bkz. *Parti Tüzüğü Üzerine*, Eksen Yayıncılık, s.96-97, 128-132)

Parti kongresinin görev ve yetkileri

e şıkkı parti kongresinin görev ve yetkilerini ortaya koyuyor:

"e) Parti kongresi;

- MK faaliyet raporunu değerlendirir ve sonuca bağlar.

- Parti program ve tüzüğünü gözden geçirir, gerekli gördüğü değişiklikleri yapar.

- Parti politikasının önemli sorunları üzerine taktik çizgiyi belirler.

(Devamı s.39'da)

Parti basını üzerine

(İlk taslağı Tuna yoldaş tarafından kaleme alınan bu metin, Parti Yayınları Komisyonu tarafından elden geçirilerek TKİP Kuruluş Kongresi'ne sunulmuştur.)

1- Hareketin yayınlarına önderlik sorumluluğu MK'nındır. 3. Genel Konferans sonrası oluşturulan geniş MK son 3,5 yıl içinde değişik nedenlerle genişliğini kaybetmiştir. Bu durum, yayınlara önderlik alanında da belli zorlanmalara yolaçmıştır.

MK yayınların çıkartılmasında özel yayın kurulları kurmak yoluna gitmemiştir. Bu, örgüt güçlerinin sınırlılığına karşın geniş sorumluluk alanları içinde, anlaşılır ve doğru bir tercihtir. Yeni dönemde de, yayın kurulları oluşturmak yerine, bu sorumluluk asli görevlerle bir arada tanımlanmalıdır. Yine de, örgütün ileri kadrolarının çeşitli konularda uzmanlaşması ve düzenli katkı sorumluluğu, paylaşılmalı ve planlanmalıdır. Bu, yayında konuların ötesinde, işlenişinde bir süreklilik ve yetkinleşme sağlamak açısından da gereklidir. Özellikle PYO'da çalışan ekiplerinin değişmesiyle yayının değişen iç dengeleri, yayın çizgisinde kaymalar sürecine ancak böyle son verilebilir. Yayınların önemi ne olursa olsun, asli işi yayın çıkarmak olan bir komiteleşme olanağı ise halen bulunmamaktadır.

2- 1994 MK Değerlendirmeleri'ne karşın teorik yayın çıkarılamamıştır. Teorik sorunların ele alınması PYO'nun orta sayfaları ve son program sorunları vesilesiyle belli ölçülerde yerine getirilebilmiştir. Teorik yayın, temel ve asli işlevinin yanısıra, şu dönem sol hareketi ayrıştırmak ve yarı-aydın kesimleri etkilemek açısından da önem taşımaktadır. Bu çerçevede kongremiz, teorik inşa ve yayın sorununu ele almalıdır.

3- 1994 Nisan MK Değerlendirmeleri'ne karşın, haftalık PYO adımı ile MYO-PYO arasındaki paralel gelişim bağı önemli ölçüde kopmuştur. Bu PYO'nun periyodunun düşürülmesinden değil, fakat MYO'nun giderek örgütsel sorunlara daralan içeriğinden dolayı böyledir. MYO halen politik gündemi ve sorunları ele almak açısından ciddi bir zayıflık taşımaktadır. Bu süreçte örgütün bir dizi bülten çıkarmaya başlaması, MYO'ya olan ilgiyi ayrıca zayıflatmıştır. Örgüt omurgasının 96-97'den beri yayınlara sürekli artan katkıları, 98'de giderek azalmış, örgüt MYO'ya karşı eski hassasiyetini kaybetmiştir. Doğal olarak bu ciddi bir zaaftır ve acil bir müdahaleyi gerektirmektedir.

4- Yayınların örgüt kürsüsü olma özelliği önemli ölçüde zayıflamıştır. Bu militanların pratik yüklerden kaynaklı olarak bu olanağı kullanmamaları ve kendi zayıflıklarıyla doğrudan ilgilidir. Örgüt yaşamında bir canlılık olmaksızın, bunun yayınlara yansıması da olanaksızdır. Sorunun kaynağı ve dolayısıyla çözümü bu temel halkadan kaynaklanmalıdır.

5- Yayınların işlevine uygun bir tarzda gereğince kullanılamaması, doğrudan taktik politika alanındaki yetersizliklerimiz ve zayıflıklarımızla ilgilidir. Böyle bir düzey olmaksızın, genel devrimci **gazeteciliği aşıp örgütlü parti basını** haline gelebilmek de mümkün değildir.

Sorun esasta taktik politikanın sorunları olmakla birlikte, sınıf hareketinin parçalı karakteri de taktik politikayı belirlemede bir zorlanma alanıdır. Bu ise doğru bir taktik politika belirlemenin öneminin azaldığını değil, tersine arttığını gösterir.

Aslında iki temel yayının da asıl zorlanma alanı, sol hareketle sınıf hareketi dinamiklerinin ayrı ayrı kanallardan akışlarıdır. Bu olgu, iki alana karşı da sorumluluğu olan yayınlarımızın tek bir yayın politikası çerçevesinde birleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu, bugünkü taktik politika saptanışı ile kitle hareketinin öne çıkan istemleri arasında da temel bir gerilim noktasıdır. Bu sorunun sihirli bir çözümü olmadığı gibi, olduğu kadarıyla da çözümü

partidir.

Yeni dönemde yayınlarımız parti taktiğinin taşıyıcısı olacaklardır; bu, suni ya da ikincil gündemlerin parti yayınlarımızı meşgul etmesini engellemeyi gerektirir. Bu durumda, taktik politika geçici değil sürekli bir karakter taşıyacağı için, yayında süreklilik açısından da, güçlü ve zayıf dönemler türü bir bölünme en alt seviyeye inecektir.

6- MYO'nun politik yanının zayıflaması, onun etkin bir biçimde kullanımını/dağıtımını da engellenmiştir. Bu esas sorun aşılmadıkça, MYO ilişkilerini arttırmak ve MYO'nun fiilen hitap ettiği okur alanını genişletmek de son derece güç olacaktır.

PYO'nun tirajı özellikle semt satışlarıyla dönem dönem arttırılmıştır. Bu çalışmaların işlevli olduğu kuşku götürmez. Ama bir gazetenin gerçek tirajı, ancak kendi politik etkisinin sınırlarında istikrar kazanır. (EMEP'e ait günlük Emek gazetesinin satış kampanyasının başarısızlığı da bunu yakın dönemde bir kez daha göstermiştir.) Gerçek gelişim, yayının politik çalışmaya paralel olarak birimler temelinde tiraj kazanmasıdır. Semt ve nokta satışları, militanların birimlere yönelik politik ilgisini ve bunun öneminin anlaşılmasını zora soktuğu ölçüde, gelişimimizin önüne bir ölçüde engel olarak da çıkabilir. Sorunun gerçek anlamı ve sınırları konusunda bir kaymaya izin verilmeksizin, kuşkusuz semt satışları sürdürülmeli ve düzenli hale getirilmelidir.

7- Her iki temel yayının çıkartılmasındaki mali ihtiyacın salt dışardan ve yalnızca hazır kaynakla çözülmeye çalışılması kesin bir tarzda son bulmalıdır. Bu mali bir sorun olmaktan önce politik bir sorundur. Yayınların sınıf-dışı ve "örgüt" yayını olduğu konusundaki yanlış bakış ve refleks, bugünkü tablonun gerçek nedenidir. Yayınlar sınıfın politik ihtiyaçları açısından bir "işçi basını"dır. Öyleyse onun mali ihtiyaçlarının karşılanması da sınıfa ve emekçilere dayanmalıdır. Her yayın dağıtım biriminde, dağıtımdan da geniş bir mali destek gruplaşması doğallığında oluşturulmalıdır. Bu konuda Bolşeviklerin 1912-13'lerdeki Pravda deneyimi yakından incelenmelidir.

Bugünden yapacağımız; soyut çağrılarla meselenin esasını ortaya koymak değil, mali destek gruplaşmalarını ve fonlarını oluşturmak olmalıdır. İşçiler yayını bir ihtiyaç olarak hissettikleri ölçüde fedakarlık göstereceklerdir, bundan kuşku duyulmamalıdır. Bu yüzden öncelikle parti militanları, yayını alan işçileri salt "bize destek" konumunda görmek düşüncesinden sıyrılmalıdırlar. Parti sınıftan, onun tarihsel ve güncel çıkarlarından ayrıştırılarak anlaşılamaz. Partiye ve yayınlara her katkı, her destek işçi sınıfı davasına verilmiştir. Bu konudaki yanlış algı ve kavrayışın gerisinde, devrimciliğin meşruluğuna ilişkin politik bir zayıflık da sözkonusudur. Daha geniş çerçevesiyle tanımlanan bu zayıflık politik etkimizi ve çalışma kapasitemizi doğrudan sınırlayan bir işlev görmektedir. Dolayısıyla bugün yayınlara ilişkin yaşadığımız mali katkı sorunu aslında bir örgüt sorunudur. Yeni dönemde yayınlarımızın her türlü gelişimini ve özellikle mali katkı gruplaşmalarını ve fonlarını, "İşçi sınıfı davası şimdi daha güçlü!" sloganıyla karşılamalıyız.

8- Önümüzdeki dönemde, sınıfın öncüsünün daha geniş ölçeklerde kazanılması hedefine paralel bir orta vadede, günlük işçi basınını örgütleme hedefi de şimdiden tüm partide bilince çıkartılmalıdır.

9- Açık alan çalışmasının giderek yayın ekseninin dışına çıkarılmasına paralel olarak, yayına ilişkin teknik ve bilgi uzmanlaşması da güçlendirilmelidir. Bu çalışma, sorunun politik eksenine bağlı kalarak, mümkün olduğunca gazetecilik ve onun alt parçalarında (arşiv, dosyalar, fotoğraf vb.) yetkinleşmeli ve uzmanlaşmalıdır.

Bu, yayınların paralel rolleri düşünülürse, ayrı bir komiteleşme düzeyinde olmasa da, MYO'ya karşı da bir sorumluluk olarak duyulmalıdır. MYO sadece yazı olarak değil, yayında kullanılacak çok değişik materyallerle de beslenmelidir.

PYO'nun ilk döneminin kısmi olumlulukları (yazı dışı materyallerin kullanımı) da son dönemde ortadan kalkmıştır. Bu teknik uzmanlaşma ihtiyacının aciliyetini gösteren bu örnektir. Geniş ve

(Devamı s.14'de)

Deneyimlerimizden öğreniyoruz...

Bir fabrika çalışmasının bazı dersleri

Dör ay kadar yaklaşık 130 işçinin çalıştığı bir fabrikada çalıştım. Bu sürecin deneyim ve derslerini aktarmak istiyorum.

İşe başladığım ilk günden itibaren işçileri tanımaya, aralarındaki ilişkileri gözlemeye çalıştım. Bu işkolunda daha önce çalıştığım için, işçilerle ilişki kurmada fazla zorluk çekmedim. Bir taraftan verdikleri işi hızlı bir biçimde yapıyorum, diğer taraftan da işçilerin tutum ve davranışlarını gözlemlemeye çalışıyordum. Beni yeni gören bazı işçiler yanıma gelerek soru yağmuruna tutuyor, karşılıklı birbirimizi tanımaya çalışıyorduk. İş esnasındaki hızlılığımı kastederek, "fazla acele etme, çıkarman gereken sayıyı çıkar yeter, eksik çıkardığında gelip bağırırlar, fazla çıkardığında kimse sana gelip aferin demez" vb. dostça uyarılarda bulunuyorlardı.

Belli işçiler dışında, genelde işçiler sözleşmeli olarak çalıştırılıyor. Patron üç ayda bir beğenmediği işçilere çıkış veriyor. İşçilerin çoğu işe geçici gözüyle baktığı için aralarındaki ilişkiler gevşek ve mesafeli. Öncelikle işçiler arasında paylaşım duygusunu geliştirmeye çalıştım. Dışardan getirdiğim bazı yiyecekleri ya da yaptığımız çayı doğal sohbet ortamlarında paylaşmaya başladım. 8 saat bitiminde 20 dakika ücretsiz çalıştırılıyorduk. Vardiyadaki işçilerin hepsi bir araya toplanıp köşelerde biriken çapaklı malları temizliyorlardı. Bu ortamı da en iyi bir şekilde değerlendirmeye çalıştım.

Bir işçi "vardiya amirleri işçiler arasında adam kayırıyor" diyerek müdüre şikayet edip çıkışını istedi. Birkaç gün sonra, müdürün talimatıyla, bütün işçilere birer boş kağıt verildi ve fabrikanın iyi ve kötü yanlarını yazmaları istedi. Daha önce çalıştığım fabrikada da ikramiyelerin ödenmemesi üzerine talep ve isteklerimizi yazarak şikayet kutusuna atmış ve ikramiyelerimizi almıştık. Bu deneyimden hareketle, ilişkide olduğum işçilerle konuşup "hepimiz aynı talep, sorun ve isteklerimizi yazalım, diğer arkadaşları da katalım" dedim. Çoğu onayladı. Vardiyanın dörtte üçünün aynı şeyleri yazmalarını sağladık. Bizden makinaları teslim alan diğer vadiyadaki işçilerle de konuşup aynı şeyleri yazmalarını söyledik. Şu talepler sıralandı:

- İş güvenliği istiyoruz, her an işten atılma korkusuyla işe gidip geliyoruz.
- Güvenliğin içeriye girip bize karışmasını istemiyoruz.
- Yemeklerimiz çok kötü çıkıyor.
- Odun kömür parası, ikramiye, erzak vb. niye verilmiyor.
- İzinlerde bu kadar katı davranılmasın.
- Şefler işçiler arasında adam kayırıyor.
- Ücretlerimiz çok düşük, eve yetişmeden eriyor, vb...

Bir işçi," sigortalı olmamız iyi (o da yatırılıyorsa)"; bir başka işçi "8 saat uygulaması (iş çıkışı uygulanan 20 dakika dışında) güzel, dinlenebiliyoruz" diye yazmıştı.

Sonuç beni bile şaşırtmıştı. Geri ve birbirine mesafeli yaklaşan işçiler birlikte hareket edebiliyordu. "Bu fabrikadan adam çıkmaz" diyen bir işçi taleplerin yazılmasına katılmamış, bir şeyin değişmeyeceğini söylemişti. Ben bu durumdan güç alarak ona yüklendim; "bu fabrikadan adam çıkmaz diyorsun, ama sen kendi sorununa duyarlı olmadıktan sonra bu sorunlar tabii ki çözülmez; bu sorunlar hepimizin sorunudur, bizi birleştirecek olan bu sorunlara karşı mücadeledir; sen arkadaşlarını adam olmamakla suçluyorsun, işte herkes adam olmak için adım atıyor, sorunlarına karşı ortak hareket edebiliyor, ama sen bir yazı bile yazmaktan acizsin, etrafındakileri suçlamadan önce sorunu kendinde ara" dedim. "Doğru, haklısın" demek durumunda kaldı.

Kağıtları toplayan vardiya şefi kendisiyle ilgili yazılanları okuduğunda adeta kudurdu,

etrafına bağırıp çağırmaya başladı. Vadiya şefi kadar fabrika yönetimi de şaşırmıştı. İşçiler üzerinde o kadar baskı uygulamalarına rağmen bu talepler nasıl ortaklaştırılabilmişti?

Ertesi gün 20 dakika fazladan çalıştırdıkları süre 40 dakikayı geçtiği halde bizi hala bırakmıyorlardı. Herkes kendince söyleniyordu. Bir işçi "bırakın be, hadi gidelim" dedi, bir başkası ellerindeki malları yere fırlatarak müdürün odasın gitti. Ardından bir başka işçi ve ben girdik. Müdürle şefin birlikte hareket ettikleri her hallerinden belliydi. İlk giren arkadaş, "müdür bey bu ne iştir, biz ne zaman eve gidip dinleneceğiz, çok iş varsa hafta sonu mesaiye kalalım" dedi. Müdür bizi yatıştırmaya çalışıp, ellerinizdeki işi bitirin gidin, dedi. Geri döndük, ama herkeste tepki devam ediyordu. Şef müdürün odasına döndüğünde,ben çuvallardaki dizilecek malları bir kenara toplayıp, arkadaşlar hadi gidelim diyerek kapıya yöneldim, herkes peşimden geldi.

Bu olaydan sonra fabrika komitesi kurma hedefiyle işçilerle ilişkilerimi daha da geliştirmeye başladım. İşçilerle fabrika komitesinin gerekliliğini anlatırken, işe yeni giren işçiler ile diğer vardiyadaki işçileri bu gözle tanımaya çalışıyordum. İşe yeni alınan işçilere sıcak davranmam, yardımcı olmam sempati yaratıyordu. Bazı işçiler makinaları bozulduğunda, anlamadıkları bir şey olduğunda, vardiya şefinden değil benden yardım istiyorlardı. Elimden geldiğince yardım ediyor ve onları daha iyi tanımaya başlıyordum. 5-6 işçinin daha önce büyük fabrikalarda çalıştıklarını, sendikal deneyim ve direnişler yaşadıklarını öğrendim. Bazı işçiler ilişkide olmadığım başka işçiler hakkında bilgi veriyor, onların deneyimli olduklarını söylüyorlardı.

Daha önce bu fabrikada iki kez başarısızlıkla sonuçlanmış sendikalaşma girişimleri olmuştu. O dönemden bazı işçilerin hala çalışıyor olması ve bunlardan birisiyle daha önce başka bir yoldaşın ilişkide olması bir avantajdı. Fakat daha önce yaşanan başarısızlıklardan sonra bu işçiler kendi kabuklarına çekilmiş, diğer işçilere güvenlerini yitirmişlerdi.

Daha önce ilişkide olduğumuz işçiyle diyalog kurdum. Bir süre sonra konuyu açtım ve düşüncesini sordum. "Bu fabrikadan adam çıkmaz" diyerek geçmiş deneyimi anlattı. Geçmiş sendikalaşma çalışması kendiliğinden ve şekilsiz bir biçimde yürütülmüştü. Bu süreci yaşayan eski işçilerle, girişimin neden başarısızlıkla sonuçlandığı, başka fabrikalarda yaşanan deneyimler vb. üzerine konuşup tartışmaya başladık. Bazıları başka konularda da konuşma ve tartışma ihtiyacı duyuyorlardı. Yemek arası molalarda ya da serviste beni buluyor, güncel siyasal gelişmeler üzerine ve merak ettikleri konularda düşüncelerimi soruyorlardı. Filistin halkının direnişi, Türkiyenin AB'ye giriş süreci ve bizi (işçi sınıfını) neyin beklediği, belediye işçilerinin grevinin ertelenmesi, İMF'nin dayattığı yıkım programları, devrimci tutsakların SAG'a başlamaları, loto, piyango, kumar, fuhuş vb. birçok konu üzerine tartışıyorduk. Bu tartışmalar işçilerin daha da yakınlaşmalarına neden oluyordu.

Birçok işçi sendikanın gerekliliği konusunda mutabıktı. İşçilerden biri sendikaya gidelim, tanışalım dedi. Tamam dedim ve bir gün saptadık. Sendikaya gideceğimiz gün çıkış yaşanacağı söylentisi yayıldı. Vardiyayı teslim etmeğe beş dakika kala, bir işçiyle beni personel müdürlüğüne çağırdılar ve iş akdimizin feshedildiğini söylediler. Diğer arkadaş vardiya şefiyle tartışmaktan, ben ise "verimsizlik"ten dolayı 13'üncü maddeye tabi tutulmuştuk. Benim kadar diğer işçi arkadaşlar da şaşırmışlardı. Bir tanesi, "sen verimsizsen, ben yarın fabrikaya hiç gelmeyeyim" diyerek üzüntüsünü dile getirdi. Beş işçi telefon numaralarını vererek, aramamı istediler.

Yine de kararlaştırdığımız arkadaşla birlikte sendikaya gittik. Sendikacıyla konuşurken yaptığım hatayı anlamıştım. Çok fazla öne çıkmıştım. İşçiler, görev dağılımı yapalım dediğimizde çekiniyor, ilişki kurmakta geri duruyor, bir sürü bahane sıralıyorlardı. Hemen herkesle ve diğer vardiyadan işçilerle ilişkileri ben kurmuştum. Bu durum herkesin beni tanımasına yolaçmıştı. İşçilerle içerde değil, dışarda konuşmamız gerekiyordu. İşçilerin olur olmaz yerde soru sormaları üzerine serviste, yemekhanede, herkesin toplu oturduğu yerlerde konuşup tartışıyorduk. Ayrıca, yıllarca çalışan işçiler birbirlerine yabancıyken, siz fabrikaya girer girmez

herkesle ilişki kuruyor, dost oluyorsunuz. Hiçbir politik müdahale yapmasanız bile, bu durum patronun yalakalarının gözünden kaçmıyor.

Çıkarılması gereken dersler

İşçilerin verili durumuyla bizim müdahalelerimize hemen karşılık vermelerini beklememeliyiz. Öncelikle sabırlı ve soluklu olmasını başarabilmeliyiz. Politik müdahalede ısrar ve süreklilik, işçilere yaklaşım tarzımız, kullandığımız dil ve üslup onları etkileme sürecini kısaltacaktır. İşçilerin anlayabileceği bir sadelikle ve vurucu bir tarzda meseleleri onlara anlatabilmeliyiz.

Kimi işçiler başlangıçta uzak dursalar da, ısrarlı müdahaleleriniz sonucunda size yakınlaşıyor, şu ya da bu konuda tartışma ihtiyacı hissedebiliyorlar. Fakat öyleleri de var ki, nispeten ileri olmalarına karşın adım atmaya, görev almaya gelince diğer işçileri suçlamakta başka bir şey yapmıyorlar. Hep sizin bir şeyler yapmanızı bekliyorlar. Bu tür işçilere karşı tavrımız bir süre sonra değişmek zorundadır. Sert ve sarsıcı bir tutum daha etkili olabilecektir.

İşçilerin peşinden koşan durumuna düşmemeliyiz. Tam tersine, onların bizim peşimizden koşmaları, bir şeyleri konuşmayı ve sormayı yakıcı bir ihtiyaç olarak hissetmeleri gerekiyor. Ama bunun için de öncelikle emek harcamak, tutarlı, ilkeli ve disiplinli bir ilişki geliştirmek gerekiyor.

Somut bir-iki örnek vermek istiyorum. Bölümünde etkin ve eski olan iki işçiyle ilişki kurduktan sonra, sürekli konuşma ve tartışma ihtiyacı duyduklarını görüyordum. Dışarda oturup konuşma önerisini, evleri uzak olduğu gerekçesiyle geçiştiriyorlardı. Ben sizin oraya gelirim önerisini ise sürekli erteliyorlardı. Daha önce de ilişkide olduğumuz işçi ile bir gün serviste Prag ve Seattle'da yaşanan küreselleşme karşıtı gösterileri konuşurken, "hakikaten güzel konuşuyorsun, senin karşında insan etkileniyor, umarım ki başarırsın" dedi. Bu sözleri; "Neyi başarıyorum ben, sen bekliyorsun ki birileri bir şeyler yapsın biz de yararlanalım; öbür taraftan da diyorsun ki 'bu fabrikadan adam çıkmaz'. Çevrende bilinçli geçinen sen adım atmadıktan sonra, diğerleri bir santim bile ilerlemez. Ortada bir başarı olacaksa, bu birimizin değil hepimizin ortak mücadelesi sonucu olacaktır" diyerek yanıtladım. Birkaç gün sonra bu işçi yanıma gelerek, "hakikaten sen haklısın, toplumdaki herkes rahatsız, bu gidişin sonu bir toplumsal patlamadır, biz burada 6 yıldır böyle susmak yerine bire bir ilişki kursaydık, insanlarla en azından bir ortam yaratabilseydik, daha iyi olurdu" dedi.

Bir başka örnek. Başka fabrikadan bir işçiyle uzun süredir görüşüyorduk. Bir süre sonra bu işçinin tutarsızlığını farkettim. Birçok görüşmeyi boşa çıkardı. 14 saat çalıştığı için, evine yakın bir yerde görüşelim dedim, yine görüşmeye gelmedi. Bunun üzerine bilinçli olarak bir süre ilişkiyi kestim. Tekrar görüştüğümüzde, "sen nerdesin yahu, merak ettim, başına bir şey mi geldi, yoksa seni üzecek bir şey mi yaptım" dedi. Ben; "Biz devrimcilerin sınıfın çıkarları, devrimin çıkarları dışında hiçbir çıkarı yoktur. Herşeye bu gözle yaklaşırız. Uzun süredir kaç defa görüşmelerimiz boşa çıkıyor. Sana o kadar zaman ayırıyorum, senin uykundan olmaman için evinin dibine görüşme koyuyoruz, sen yine gelmiyorsun. Sen evinin dibindeki görüşmeye bile gelmedikten sonra, ben de görüşmeyi çok anlamlı bulmam" yanıtını verdim. Bizim işçinin yüzü kızardı. Sonra SAG ve ÖO süreciyle ilgili konuşurken benden materyal istedi. Kendi oturduğu bölgeye materyalleri ulaştırdı.

İşçilerin bu tür tutarsızlıklarına ve zayıflıklarına karşı bizim de tavrımız değişmek zorundadır. Kırılmasın diye müdahaleden uzak durdukça, bu sefer tersi sonuçlar ortaya çıkmakta, onlar alışkanlıklarına bizi de ortak etmektedirler. Bu durum süreç içerisinde bizi atalete itmekte, darlaştırıp süreçle uzlaşmamıza yol açmaktadır. Kitap, gazete okumaya zaman bulamadığını, ekonomik katkı sunmak için bütçesinin kötü olduğunu söyleyen işçi, televizyon karşısında saatlerce zaman öldürmeye vakit bulabiliyor, gereksiz şeylere para ayırabiliyor. Geri işçileri suçlarken, kendisi küçük bir adım atmaktan geri durabiliyor. Gerekli emeği harcamak koşuluyla, işçilerin bu tür hata, zaaf ve alışkanlıklarına tavır almasını başarmak zorundayız.

Partili bir işçi/İzmir

Devrim tarihimizde destansı bir direniş sayfası

T. Yıldız

Dışarıda cezaevlerine yönelik bir müdahale bekleniyordu, ama yine de böylesine bir pervasızlık beklenmiyordu. Devlet bu gücü nereden bulmuştur ya da bu güçsüzlük nereden gelmektedir?

Egemenlerin tarih boyunca gerçekleştirdiği katliamlara baktığımızda, güçsüzlüklerini gizleyebilmek ve halkın gözünü korkutmak için bu yola başvurduklarını görürüz. Ama katliamcılar tarihte her zamen lanetlenmişler, katledilenler ise unutulmamışlardır. Katliamı yapanlar ne kadar vahşi davranırlarsa halkın o kadar çok korkacağını hesaplar, vahşette birbirleriyle yarışırlar.

Bundan yaklaşık 1100 yıl önce Basra'da, düşüncelerini halka söylediği için, bir katliam yapıldı. Yıl 922 idi. Katliama maruz kalan Hallac-ı Mansur idi. Katiller o kadar vahşileşmişlerdir ki, düşündükçe insanın kini daha da bileniyor... Bin kez kırbaçlanmış, önce bir eli ve ayağı, daha sonra ise öbür eli ve ayağı kesilmiştir. Başı kesildiğinde vücudunun canlılığını bir süre daha koruduğu söylenir. Bununla da yetinmeyen cellatlar Hallac-ı Mansur'un bağladıkları çarmıhta yakmışlar ve küllerini Dicle nehrine atmışlardır. Halkın üzerinde baskı kurmak için kesik kafasını tüm ülkede gezdirmişlerdir.

Osmanlı devletinin 1400'lü yıllarda Şeyh Bedreddin'i katletmesi ise, bu barbarlığa rahmet okutacak cinstendir. Bedreddin'in müridi olan Börklüce Mustafa ve 2000 yoldaşını teslim alan devlet, Börklüce'yi bir çarmıha germiş, önünde 2000 yoldaşının kafasını kesmiştir. Kesilen hiçbir baş cellada boyun eğmemiştir. Bedreddin de bir hile ile yakalanmış, padişah dahi ölüm fermanına mühür basamamış, Bedreddin kendi ölüm fermanını kendisi imzalamıştır.

Mustafa Suphiler, Denizler, Mahirler, İbolar, Ulucanlar ve 19 Aralık zindan direnişleri...

Bugünkü vahşete baktığımızda, devletin güçsüzlüğü tüm açıklığıyla önümüze seriliyor. Askeri, polisi, özel timi, JİTEM'i, onbinlerce silahlı faşist köpeğiyle, sayıları ancak ikibini bulan ve dört duvar arasında elinde yüreğinden başka hiçbir silahı olmayan devrimci tutsaklara saldırmıştır. Saldırıya bir de "hayata dönüş" operasyonu adı takılmıştır. Onlarca devrimci şehit olmuş, yüzlerce devrimci ağır biçimde yaralanmıştır. Fakat katliam bekledikleri gibi sonuçlanmamıştır. Devrimciler günlerce direnerek Türkiye devrim tarihine yeni bir sayfa daha yazmışlardır. Katliamcılar atalarını aratmayacak vahşiliklere başvurmuş, devrimcileri diri diri yakmışlardır. On binlerce gaz bombası, sinir gazı, yangın bombası yağdırmışlardır devrimcil tutsakların üzerlerine. Depremde halkın dört gözle beklediği ama devletin bir türlü ulaştırmadığı iş makineleri, cezaevlerini yerle bir etmiştir. Direnişin ardından devrimciler özel eğitimli kontra elemanları tarafından sistemli bir işkenceye tabi tutulmuşlardır. Ardından yalan makinelerini devreye sokan devlet, medyadaki uzantılarıyla katliamı meşrulaştırmaya çalışmıştır. İlk toz dumanda kazanan devlet gibi görünmüş, ama toz duman dağıldığında devrimcilerin asla teslim alınamayacağı gerçeği bir kez daha ortaya çıkmıştır. Gerçekte kaybedenin devrimciler değil devlet olduğu gün gibi ortadadır artık.

Resul yoldaşın 22 Kasım tarihli mektubunda da dediği gibi; *"Toprak bereketli, toprak sabırlı, toprak yeni baharlara gebe. Toprak yeni tohuma hasret. O toprağa bereketli birer tohum gibi düşmek için çırpınıyor kalbimiz. Sevincimiz, coşkumuz bundandır."*

Devrimciler toprağa birer tohum gibi düşmüşlerdir. Bu tohumu meyve veren bir ağaca dönüştürmek ise bize tarihin yüklediği

bir sorumluluktur.

Ölüm Orucunun 50'li günlerinde bazı köşe yazarları "duyarlılık" göstermeye, kahvaltı yaparken zeytinin kendilerine acı geldiği, yiyemedikleri şeklinde demagojiler yapmaya başlamışlardı. Medyada birbiri ardına duygusal yazılar yer alıyordu. Bu "aydınlar"ımız ölüm orucuyla yatıp ölüm orucuyla kalkıyorlar, sanki başka bir şey düşünmüyorlardı. Partimizin bizlere sorduğu bir soru vardı: "Küçük-burjuva alışkanlıklarımıza neden güvenmemeliyiz?" İşte ben bu soruya Ölüm Orucu sürecinde bu "aydınlar"ın tutumlarını göstererek yanıt verebilirim. "Küçük-burjuva alışkanlıklar çıkarcılığı, korkaklığı, kaypaklığı, popülistliği ve bütün değerleri metalaştırmayı içinde barındırır" da ondan...

Nostaljik yazılar yazan "aydınlar"ımız 19 Aralık'tan itibaren kuyruklarını bacaklarının arasına kıstırdılar, Paris anıları, Varşova yolları, Londra hayalleri vb. peşine takılmaya başladılar. Katliamdan 15-20 gün sonra bunlardan birisi "Fransa gizli polis teşkilatının acımasızlığından ve korkunçluğundan" bahsediyor. Gözünün önündeki vahşeti görmezlikten geliyor, tutup köşesinde hümanistlik taslıyor! Sizlere yakışan da budur. Sizler "insan hakları" savunuculuğu bile yapamazsınız, çünkü bu ülkede bu bile bedeller ödemeyi gerektiriyor.

Türkiye'nin bugünkü ekonomik, sosyal, siyasal tablosuna bakıldığında, faşist devletin bu katliamı yapmaktan başka bir yolu olmadığı görülüyor. Türkiye kapitalizmi her geçen gün biraz daha koyulaşan bir kriz batağı içinde debeleniyor. Düzendeki çürüme ve kokuşma alabildiğine boyutlanmış durumda. Büyük bir mafya babası, bir uyuşturucu kaçakçısı; "Beni bir sene bırakın, devletin tüm dış borçlarını ödeyeyim" diyebiliyor. Devletin kendisi çeteleşmiş, bir cinayet örgütü haline gelmiş.

Bir tarafta bir gecede milyarlar harcayan zenginler, dünyanın en "çılgın" eğlenceleri, bir paket peçeteye verilen milyonlar, yakılan garson ceketleri... Diğer tarafta dilenen insanlar, sokak çocukları, fuhuş, emekli olduktan sonra bile çalışmak zorunda kalan işçi ve emekçiler, sabahın köründe emeğini satmaya giden çocuk işçiler, geleceklerinin ne olacağı konusundaki belirsizliğin yarattığı bunalımı yaşayan gençler, çığ gibi büyüyen işsizler ordusu, gittikçe dev bir uçurum halini alan dengesiz gelir dağılımı...

Osmanlı devletinde çok zorda kalındığı zaman gündeme gelen ve "salma" adı verilen bir vergi sistemi vardır. Hayatımıza son iki senede giren ve yerleşen "sabit ücret" furyası salmadan farksız. Suya, elektriğe, telefona, doğal gaza, taşıt alım-satımına, kimlik çıkarmaya, silah ruhsatına, sigaraya, benzine, mazota, kısaca aklınıza ne gelirse "sabit ücret" artık her yerde. Sermaye devleti krizin faturasını işçi-emekçilerin omuzuna yüklemek için saldırı üzerine saldırı uyguluyor. Özelleştirme adı altında emekçilerin yarattığı zenginlikler emperyalizme peşkeş çekiliyor. Asgari ücret 102 milyon TL gibi komik bir rakam olarak belirleniyor. İMF daha büyük yıkım planlarını dayatıyor.

Böyle bir ülkede devlet kime güç gösterisinde bulunup onu sindirmeye çalışacak? Tabii ki işçilerin ve emekçilerin öncüsü, geleceği demek olan devrimciler yapacak bu zulmü. Ama sindirmek bir yana, devrimcilerin direncini ve kararlılığını daha da büyütmüştür bu vahşet saldırıları. Kimin dost, kimin düşman, kimin kaypak olduğu tüm açıklığıyla görülmüştür. Emekçiler devleti ve devrimcileri daha yakından tanıma imkanı bulmuşlardır.

Devletin tüm saldırılarına ve aşağılık karalamalarına rağmen, 19 Aralık, Türkiye devrim tarihine unutulmaz bir direniş günü, bir dönüm noktası olarak yazılmıştır.

Faşist rejim devrimcileri katliamdan geçirerek, hücrelere atarak onları teslim almanın hesaplarını yapıyordu. Ama tüm bu hesaplar bir kez daha boşa çıktı. Devrimcileri zorbalıkla hücrelere attı, ama teslim almayı asla başaramayacak! Hücreleri er geç parçalayacağız. Devrimciler verdikleri sözün garantisi olarak hayatlarını ortaya koymuşlardır. Kırılmışlar ama bükülmemişlerdir. Bükülmeyeceklerdir. Faşist devletin buna gücü yetmeyecektir.

Devrimciler ölmez! Devrim davası yenilmez!

İçerde, dışarda hücreleri parçala!

Ölüm Orucu'nun direniş ruhunu alanlara taşımanın zamanıdır!

Devrimci tutsakların ölümüne direnişi, katliam operasyonunun ardından aynı kararlılıkla devam ediyor. Eli kanlı katiller, dışarıda da yoğun baskı ve terörle muhalif kesimleri susturmaya, tutuklama ve gözaltılarla sindirmeye çalışıyor. Öte yandan İMF saldırı paketlerini bir bir uygulayarak işçi-emekçileri yıkıma sürüklüyor. F tipi saldırısının sadece devrimci tutsaklara yönelik olmadığı, saldırının daha kapsamlı olduğu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır.

Katliam operasyonunun öncesinde ve sonrasında dışarıda estirilen devlet terörü, zindanlardaki direnişe ses olan, direniş bayrağını sokaklara taşıyan ilerici kitleyi sindirme amacı taşıyor. En başta, katliamın kendisiyle hücre karşıtı muhalefete gözdağı vermiştir. Kanlı operasyon sürecinde binlerce kişi gözaltına alınmış, onlarcası tutuklanarak hücrelere kapatılmıştır.

Bu azgın teröre rağmen, devrimciler ve komünistler, sınırlı sayıda güçle de olsa direnişi alana taşımaya devam ettiler. Ancak bugünün sorunu, saldırıdan sonra alanlara çıkan kitlenin sayısının azalmış olmasıdır. Katliamdan sonra estirilen terör, reformist partiler, demokratik kitle örgütleri ve aydınlar üzerinde etkisini göstermiştir. Oysa katliama rağmen devrimci tutsaklar daha büyük moral ve kararlılıkla direnişlerini hücrelerde de devam ettiriyorlar. Ne katliam, ne de hücre duvarları onları teslim alabildi. İlerici güçler devrimcilerin direnme gücünden güç alarak silkinmelidirler.

Görev öncelikle devrimcilerin ve komünistlerin omuzlarımızdadır. Daha fazla enerji ve çabayla muhalefeti yeniden canlandırmak için mücadelede öncü olmak zorundayız. Hücre karşıtı faaliyetin yeniden kitlesellik kazanması için, varolan tepkilerin örgütlü bir şekilde alanlara aktarılması için kaybedecek zaman yoktur. Devrimci tutsaklar sonuna kadar direnmekte kararlılar. Bu kararlılığın dışarıda da desteklenmesi, pratik eylemler içinde güce dönüşmesi, saldırının en az bedelle püskürtülmesini sağlayacaktır.

Mücadeleyi yeniden kitleselleştirmek, alanları direniş ruhuyla kuşatmak için daha fazla çaba, daha fazla enerji!..

D. Ceren

Ölüm Oruçları ve pratik çalışma

Faşist sermaye iktidarının devrimci tutsaklara yönelik kanlı operasyonun hemen ardından, parti materyallerimizle katliamı teşhir eden bir faaliyet yürüttük. Devrimci tutsakların zindanlardan yükselttikleri onurlu direnişe dışarıda ses olmaya, direnişi işçi ve emekçilere duyurmaya çalışıyoruz. Devletin yalancı ve katliamcı yüzünü vurgularken; Ölüm Orucunun ölüm hücrelerinde devam ettiği propagandasını yapıyoruz.

Katliama yönelik bildiri, kuş ve yazılama faaliyetlerinde bulunduk. Binlerce bildiri ve kuş dışında çeşitli semt ve bölgelere yazılama yaptık. Kuşlarda yazılı olan şiarlarımız: "Katliamcı, Yalancı Faşist Devletin Yalanlarına Kanma! Ölüm Oruçları Ölüm Hücrelerinde Sürüyor!", "Alnı Kızıl Yıldızlı Baş Secdeye Varmaz! Devrimci Tutsaklar Teslim Alınamaz!", "Katliamcı Terör Cumhuriyeti Hesap Verecek! Devrimin Adaleti Hesap Soracak!", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür! Devrim Davası Yenilmezdir!", "Ölüm Hücrelerindeki Onurlu Direnişe Sahip Çık, Yeni Katliamlara İzin Verme!" vb...

"Faşist Rejim Katliam Yolunu Seçti! Direniş Sürecek Saldırı Püskürtülecek!" başlıklı bildirimizi dağıttık. E-5 üzerine ve birinci köprüye çıkan yolda köprü ayağına, dikkati hemen üzerine çeken büyüklükte; "Hücreleri Yıkalım! Direnişe Destek Ol! TKİP" ile "Direniş Sürüyor, Devrim Davası Yenilmezdir! TKİP" yazılamalarını yaptık.

Kuşlarımızı ulaştırdığımız noktalar; Kadıköy ve Kartal merkez, Pendik'in bazı semtleri, 1 Mayıs Mahallesi, Sarıgazi, Ümraniye, Beşiktaş merkez, Mecidiyeköy ve Taksim meydan. Çalışmalarımız yoğunlaşarak sürüyor.

İstanbul'dan Partili İşçiler

Bildiri dağıtımından gözlemler...

Devrimci tutsakların ölümüne bir inanç ve kararlılıkla başlattıkları direniş aynı kararlılıkla, daha da artan kitlesellikle sürüyor. Devrimci direnişi katliam ve işkenceyle kırmaya çalışan sermaye iktidarı, dışarıda da yoğun saldırı ve baskılarla toplum muhalif kesimlerini sindirmeye çalışıyor. Ekonomik-sosyal yıkım paketleri bir bir uygulanırken, devrimcilere, komünistlere, demokratik kitle örgütlerine yönelik faşist baskı ve terör azgınlaşıyor. Direnişi hücrelerde kıramayan faşist rejim, dışarıda direnişe ses olan muhalif kesimlere terör, şiddet ve baskı uygulayarak, direnişin dışarıdaki ayağını kırmaya çalışıyor.

Direnişe destek olmak için dışarıda sürdürülen mücadeleye biz komünistler de kendi alanımızdan güç veriyor, direnişin sesini duyurmaya çalışıyoruz. Parti materyallerimiz ile sürece müdahale ederek, devrimci tutsakların meşru ve haklı taleplerini duyuruyoruz. Özellikle işçilerin ve emekçilerin yoğun olarak yaşadığı semtlere bildiri, kuş gibi materyallerle ulaşıyoruz.

Son olarak operasyonun ardından dağıttığımız bildiri ve yaptığımız kuşlamalar emekçi semtlerde büyük bir duyarlılık ve ilgiyle karşılandı. Bildiri dağıtmaya başladığımız andan itibaren emekçilerin bizi sahiplenmesi, büyük bir duyarlılık ve samimiyetle bildirilerimizi almaları, hatta toplu şekilde bildiri isteyerek dağıtımını yapabileceklerini söylemeleri, bizim için oldukça önemli ve anlamlıydı.

Dağıtım sırasında özellikle gençlerin tutumu oldukça iyiydi. Mahalle arasında bildiri verdiğimiz gençler, bildiriyi ilgiyle okuduktan sonra yanımıza gelerek; "öbür sokaklarda biz dağıtabiliriz, size yardımcı olmak istiyoruz", "arkadaşlarımıza vermek ve mahallede dağıtmak için bize de verebilir misiniz?" diyerek bildiri istediler. Gençlere bildiri verdik ve dağıtıma kaldığımız yerden devam ettik. Sokak aralarında elden verdiğimiz insanların gülümseyen sıcak bakışları, "kolay gelsin" diyen, başarılar dileyen dostça yaklaşımları görülmeye değerdi. Yürüttüğümüz faaliyetlerin sürekliliğinin emekçiler üzerindeki etkilerini dolaysız olarak gözlemleyebiliyoruz.

Başka bir gün yine bir emekçi mahallesinde bildiri dağıtımına çıktık. Mahalle arasındaki bir konfeksiyon atölyesi işçilerinin bildirilerimize gösterdikleri tepki oldukça anlamlıydı. Akşam iş çıkışı saatiydi. Bildirinin içeriğini, ölüm oruçlarının devam ettiğini kısaca anlattık. İşçi arkadaşlardan biri, "Onlar biz işçilerin sorunları için mücadele ediyorlar, direniyorlar" dedi. Bir başka işçi "Onlardan bize ne?" diyerek aradaki ilişkiyi anlamadığını belirtti. Kısaca anlattıktan sonra oradan ayrıldık.

Bir başka emekçi semtinde yaptığımız dağıtımda bizi en çok etkileyen 13-14 yaşlarındaki bir çocuğun bildiriyi eline verdiğimizde gösterdiği tepki oldu. Bir grup gence verdik bildirilerimizi. Gençler hangi partiden olduğumuzu sordular ve hemen ardından partimizin ismini okuyarak kendileri öğrendiler. Bu sırada 13-14 yaşlarındaki bir çocuk ani bir refleks göstererek, "Bunlar işçilerin partisinden" dedi. Sıkılı yumruğunu bir militan gibi havaya kaldırıp gür bir sesle "Yaşasın 1 Mayıs!" diye haykırdı. Bu davranışı bizi çok etkiledi.

Devletin dışarıda, özellikle emekçi semtlerinde uyguladığı baskı ve teröre, tutuklama ve gözaltılara, kuşatma ve ablukalara rağmen, emekçilerin devrimcilere sempatisi kırılamamaktadır. Bugün insanları örgütlü bir çatı altında mücadelenin öznesi haline getirmek için fazlasıyla olanağa sahibiz.

İstanbul Anadolu Yakasından Komünistler

Zindan direnişi yurtdışında da sarsıcı bir etki yarattı

Katliam operasyonuna karşın ölümüne bir kararlılıkla süren zindan direnişi toplumda büyük bir sarsıntı yaratmıştır. Ağır bedellerin ödendiği bu direniş, öte yandan pek çok alanda bir dizi kazanımın elde edilmesini sağlamıştır.

Hapishanelerdeki devrimci direnişin sağladığı en önemli kazanımlardan biri, toplumun ilerici katmanlarının açık sempatisini, saygısını ve desteğini kazanmış olmasıdır. Direniş sarsıcı etkisiyle yığınların mücadele isteği ve iradesini açığa çıkarmış, onların harekete geçmesini sağlamıştır. Türkiye hapishaneleri bugüne dek devrimci tutsakların çok sayıda direnişine tanık olmuştur. Fakat bugünkü direniş öncekilerden farklı bir özelliğe sahiptir. Bu direniş zindanlarla sınırlı kalmamış, kendinden öte sonuçları olmuştur. Direniş zindan duvarlarının dışına taşmış, politik bir kitle hareketine dönüşmüştür. Toplumun ilerici katmanları kendilerini bu direnişle birlikte ifade eder hale gelmişlerdir. Bu gelişmenin dolaysız sonucu olarak, emekçi yığınlar devrimci propaganda ve ajitasyon açık hale gelmişler, devrimci tutsakların direnişi şahsında geleceğe güvenle bakmaya başlamışlardır. Devrimci örgütlere dönük güvensizliğin aşılmasının imkanlarının ortaya çıkması, direnişin bir başka kazanımı olmuştur.

Kuşkusuz ki, devrimci tutsakların direnişi en başta devrimci hareket üzerinde sarsıcı bir rol oynamıştır. Bu yurdışında çok somut olarak gözlemlenebilen bir gerçektir.

Direniş öncesi süreçte yurtdışında devrimci politik faaliyet gözle görülür bir biçimde gerilemişti. Dağınıklık ve örgütsüzlük, en önemlisi de moralsizlik, devrimci örgüt ve çevrelerde gözlenen genel bir durumdu.

Devrimci tutsakların sarsıcı direnişi genel olarak sol hareketin yeniden toparlanmasına yol açtı. Yurtdışında devrimci politik faaliyet ve eylem için son derece elverişli bir ortam yarattı. Politik faaliyette genel bir canlanma başgösterdi, devrimci eylemde bir artış oldu. Daha önemlisi, devrimci hareketi faaliyetsizliğe ve eylemsizliğe iten moralsizliğe son verdi. Yeniden geleceğe dönük umutları yeşertti, mücadele isteğini güçlendirdi. Yurtdışındaki devrimci politik örgüt ve çevreler bugün az çok politik ve pratik bir aktivite içindelerse eğer, bunu zindanlarda sürmekte olan direnişe ve onun yarattığı politik atmosfere borçludurlar.

Devrimci tutsakların faşist rejim karşısındaki başeğmez tutumları uluslararası planda da etkili olmuştur. 19 Aralık vahşet katliamına rağmen direnişin hala sürüyor olması, Avrupa'nın çeşitli uluslarından işçi ve emekçilerin, ilericilerin vb. şaşkınlıkla karışık sempatisini ve hayranlığını kazanmıştır. Türkiye'ye ve Türkiye devrimci hareketine dönük bir ilgi ve merak uyandırmıştır. Pek çok ilerici ve anti-faşist çevre, Türkiyeli devrimci örgüt ve çevrelerle ilişkiler kurma ve geliştirme eğilimi içine girmişlerdir. Bu, hapishanelerdeki devrimci direniş sayesinde elde edilen bir başka kazanımdır. Yurtdışındaki Türkiyeli işçi ve emekçileri de kapsayan bu kazanım, yurtdışında az çok sürekliliği olan devrimci politik bir faaliyetin yürütülmesinin olanaklarını yarattığı gibi, çeşitli ülkelerdeki devrimci parti ve örgütlerle enternasyonal ilişkiler kurmanın koşullarını da yaratmıştır.

***

Partimizin sağladığı açıklıklar sayesinde yurtdışı örgütümüz, Süresiz Açlık Grevi ve Ölüm Orucu direnişi sürecine en bilinçli ve en hazırlıklı giren güç oldu. Bir dizi üstünlüğün ve zayıflığın içiçe yaşandığı bu süreçte, partinin yurtdışı gücü olarak, anlamlı ve bir dizi kazanımı içeren bir politik-pratik faaliyet kapasitesi ortaya koyduk.

Dağınıklık, atalet, emekçi kitlelerle ilişki alanındaki zaafiyet bizim de yaşadığımız bir durumdu. Partimizin sahip olduğu birikime, bu birikimin sağladığı güç ve imkanlara, yurtdışındaki çalışmasına ilişkin perspektif

açıklıklarına rağmen bu durumun yaşanıyor olması saflarımızda belirgin bir rahatsızlığa yol açıyordu. Sarsıcı bir müdahale yakıcı bir ihtiyaç haline gelmişti. Partimizin öncülük düzeyinde katkısıyla, ihtiyacını duyduğumuz bu müdahale, zindanlarda 20 Ekim'de başlatılan devrimci direnişle yapıldı.

Yurtdışı örgütü olarak, direnişin anlam ve önemi, amaç ve hedefleri ve en önemlisi de içinde bulunduğumuz süreçte üstlendiği misyon konusunda bir açıklığa sahiptik. Yanısıra, direnişin bu kez zorlu geçeceğini ve uzun bir sürece yayılacağını biliyorduk. Bu açıklıklardan aldığımız güç, özellikle de direnişin kısa sürede hissedilen sarsıcı etkisi, toplam bir silkinmeye yol açtı.

Dağınıklığa, örgütsüzlüğe ve emekçi kitlelerle ilişki alanındaki zayıflığa ancak politik faaliyetle son verebilirdik. Çevremizdeki güçlerdeki atalet ve eylemsizliği ancak devrimci politik faaliyet ve devrimci eylemlilikle kırabilirdik. Bu bilinçle hareket ettik. Hapishanelerdeki yoldaşlarımızın ve siper yoldaşlarımızın kararlı ve başeğmez tutumlarının ve bunun ifadesi direnişlerinin sağladığı moral ve motivasyonla, önceki dönemlerle kıyaslanmaz bir politik faaliyet örgütledik, temposu her geçen gün biraz daha artan bir pratik seferberlik içerisine girdik. En önemlisi, bunu, önderlik anlayışından çalışma tarzına vb. geçmişin devrimci bir eleştirisini ve bu temelde aşılmasını ifade eden öncü bir pratikle birleştirdik. Politik çalışmamızın her aşamasına damgasını vuran bu pratik taraftarlarımızı ve sempatizanlarımızı etkilemekte gecikmedi. Bu sayede çevremizi toparladık, örgütlü ve nispeten organize bir çalışma içinde seferber olmalarını sağladık.

Devrimci politik faaliyetin ve devrimci eylemin eğitici rolünü yaşayarak kavradık. Bu kavrayışla, direnişin anlam ve önemi, amaç ve hedefleri, misyonu, seyri ve bu çerçevede bize düşen görev ve sorumluluklar konusunda çevre güçlerimizi eğittik. Yüzü politik faaliyete ve eyleme dönük böyle bir eğitimin etkilerini somut olarak gördük. Taraftar ve sempatizanlarımız bu çabamıza, direnişle dayanışma çerçevesinde yürüttüğümüz faaliyetlere ve örgütlediğimiz eylemlere her geçen gün daha etkin bir biçimde katılarak karşılık verdiler. Zindan direnişi üzerinden gerçekleştirdiğimiz bu eğitim, çevremizdeki güçleri kitlelere dönük politik ve pratik için donanımlı hale getirdi. Bu, hem onların bu faaliyete daha büyük bir istekle katılmalarını sağladı, hem de Ölüm Orucu ile dayanışma eylemlerini örgütleme konusunda cesaretlendirici bir işlev gördü.

Yurtdışı örgütü olarak, yalnızca bağımsız faaliyetlerde değil, başta süreci birlikte omuzladığımız diğer iki parti ile birlikte yürüttüğümüz faaliyet ve örgütlediğimiz eylemler olmak üzere, diğer devrimci çevrelerle ortaklaşa yürüttüğümüz faaliyet ve eylemlerde etkin bir rol oynadık. Bu, saflarımızda partimize olan güveni arttırıp pekiştirdi, herkese yeniden özgüven aşıladı.

Bu süreç aynı zamanda örgütlü çalışma, kurumlaşma, kadrolaşma ve politik çalışmanın araç ve yöntemleri konusunda partimizin hiç de haketmediği bir zayıflık içinde olduğumuzu bize gösterdi. Yurtdışı örgütü olarak, bu süreçte elde ettiğimiz kazanımları kalıcı hale getirmek görev ve sorumluluğuyla karşı karşıyayız.

***

Devrimci tutsakların direnişi tüm kararlılığı ile sürüyor. Ağır bedellere mal olsa da, kazanan devrimci direniş olacaktır. Tam da bu noktada dışarıda örgütlenecek faaliyet kritik bir önem taşımaktadır. Ne ölçüde bedel ödeneceği tümüyle buna bağlı olacaktır. 19 Aralık kanlı operasyonu devrimci tutsakların ölümüne direnişiyle karşılanmıştır. Faşist rejim şimdi politik ve moral olarak kaybettiği bu çatışmayı fiili olarak da kaybetmemek için alçakça bir yola başvurmakta, bilinçli olarak yeni bir katliama hazırlanmaktadır. Süreci uzatarak, bir yandan katliamı unutturmaya, diğer yandan aşağılık bir propaganda eşliğinde emekçi kitlelerin ve devrimci çevrelerin ölümleri kanıksamalarını, rehavet içinde sürüklenmelerini ve umutsuzluğa düşmelerini sağlamaya çalışmaktadır. Bu hesap boşa çıkarılmalıdır.

Gün devrimci tutsakların yiğitçe sürdürdükleri direnişle dayanışmayı her zamankinden daha fazla yükseltmek, faşizmin teslim alma politikasını püskürtmek için her türlü çabayı ortaya koymak için seferber olma günüdür. Yurtdışı örgütümüz görev ve sorumluluklarına bu bilinçle yaklaşacaktır.

TKİP-YDK

Her katkı devrim ve sosyalizm mücadelemizi daha da güçlendirmek içindir!

Parti'ye destek emekçilerin davasına destektir!

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde çalışan işçi ve emekçi kardeşlerimize!..

Partimizin yurtdışı örgütü 15 Ocak'tan itibaren bir bağış kampanyası başlatmış bulunuyor. Bunu vesile ederek partimiz adına sizlere bir kez daha seslenmek istiyoruz.

Bugünün Türkiye'sini, ülkemizde yaşananları hepimiz az-çok biliyoruz. Türkiye'nin kokuşmuş kapitalist düzeni, onyıllardan beridir ağır ve çözümsüz sorunlar içinde debeleniyor. Bu sorunların ürettiği fatura ise döne döne işçi sınıfına ve emekçilere ödetiliyor. İMF reçetelerine eşlik eden askeri darbelerin temel işlevi de bu olmuştur. Son 20 yıldır süreklileştirilen sistematik baskı ve terör bunun içindir. Bu baskı ve terörü uygulayan devlet aygıtının sürekli tahkim edilmesi bundandır. Devletteki çeteleşme ve mafyalaşma, her türlü kirli, kanlı, karanlık işin odağı haline gelme bundandır.

Türkiye'nin kapitalist düzeninin yapısal olarak ürettiği tüm bu sorunlar bugün daha da ağırlaşmış olarak sürüyor. Emperyalizme peşkeş çekilmiş ekonomi bunalım batağından bir türlü çıkamıyor. Mafyalaşan asalak sermaye sınıfı rant ve faiz vurgunuyla, kamu adına biriktirilmiş zenginliklerin yağmasıyla, hırsızlık ve spekülasyonla işleri götürmeye çalışıyor. Şu günlerde çok sözü edilen yolsuzluk, hırsızlık, rüşvet, kirlilik vb., bu gerçeğin, rantı bölüşme kavgaları içerisinde dışarı vuran küçücük görünümleridir.

İşbirlikçi egemen sınıfın görülmemiş düzeydeki sefahatına, doğal olarak işçi ve emekçi sınıfların derin sefaleti eşlik etmektedir. Ülkemizin tüm çalışan kesimleri dipsiz bir sefaletin içine itilmiş durumdalar. Gelir uçurumu derinleşmekte, yoksulluk katmerleşmekte, işsizlik çığ gibi büyümektedir. İşçi sınıfına ve emekçilere en sıradan demokratik ve sosyal haklar bile çok görülmektedir. İşbirlikçi asalak sermaye sınıfı, işçilerin ve emekçilerin bu hakları elde etmeye yönelik her girişiminin karşısına baskı ve yasaklamalarla, jop ve dipçikle, işkence ve zindanlarla çıkmaktadır. Sistematik faşist baskı ve terörle emekçiler yıldırılmak, hak arayamaz bir duruma düşürülmek istenmektedir.

Şu günlerin sarsıcı olaylarını birlikte izliyoruz. Bir yanda İMF ve Dünya Bankası'nın dikte ettirdiği kölelik antlaşmaları imzalanırken, öte yandan emekçilerin davası uğruna mücadele etmekten başka hiçbir suçu olmayan emekçi evlatlarının, yani devrimcilerin kanı akıtılmaktadır. Ülkemizin zenginliklerini ve yaratılan değerleri emperyalist ağababalarına peşkeş çekenler, işçilere ve emekçilere yaşamı zindan edenler, emperyalist köleliğe karşı çıkan ve emekçilerin kurtuluşu uğruna savaşan devrimcileri de kitleler halinde zindanlara kapatmaktadırlar. Bu da yetmemekte, düşünce ve inançlarını koruyan, emekçilerin davasına sadık kalan devrimcilere, tecrit

ve izolasyon dayatılmakta, böylece onlara boyun eğdirileceği sanılmaktadır. F tipi denilen hücrelere geçiş için gerçekleştirilen katliamlar bunun içindir. Katliama karşı devrimci tutsakların dost-düşman herkesi şaşırtan, emekçilere umut verirken asalak takımını kahreden ölümüne direnişi, bu hesabın tutmayacağını şimdiden göstermiştir.

Tüm temel özgürlüklere karşı kesin bir tutum içinde olan rejim, Kürt halkına karşı da inkar ve imhaya dayalı geleneksel politikasını aynen sürdürmektedir. Geçtik temel ulusal haklardan, hak kırıntıları tanımaya bile yanaşmamaktadır. Bu kırıntıları almak umuduyla teslimiyeti seçenlere tam bir tasfiyeyi dayatmaktadır. Bu gerçek, bir süre için "demokratik cumhuriyet" afyonuyla aldatılıp sersemletilen Kürt emekçileri tarafından bugün artık daha iyi görülmekte ve teslimiyet çizgisi giderek daha çok sorgulanmaktadır. Bu sorgulama Kürt ve Türk emekçilerinin birleşik devrimci mücadelesi için yeni imkanlar ortaya çıkaracaktır, buna içtenlikle inanıyoruz.

İşçiler, emekçi kardeşler!

Biz komünistler, Türkiye'nin kokuşmuş düzenine, bu düzene hükmeden çürümüş sınıfa, bu asalak sınıf adına işleri yürüten çeteleşmiş devlete karşı mücadele yürütüyoruz. Proletarya devrimi için savaşıyoruz ve sosyalizmi hedefliyoruz. Bu mücadeleyi siz işçilerin ve emekçilerin çıkarları doğrultusunda, tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin kurtuluşu uğruna sürdürüyoruz, TKİP olarak bu bizim varlık nedenimizdir. Bunda tam bir kararlılık göstermekle kalmıyor, bunun gerektirdiği her türlü bedeli de tereddütsüzce ödüyoruz. Partimizin konumu ve kimliği, mücadele anlayışı ve değerleri bunun açık ifadesidir. Partimizin programı ve çizgisi kadar, bu temel üzerinde sürdürülen mücadelesi de buna yeterli açıklıkla tanıklık etmektedir.

Partimizin henüz kısa sayılabilecek bir siyasal geçmişi var. Bu kısa geçmişe rağmen, o kendini daha şimdiden dosta-düşmana kabul ettirmiştir. Solda yenilginin ve yıkımın, yılgınlığın ve davadan kaçışın, dönekliğin ve ihanetin egemen olduğu bir tarihsel dönemde ortaya çıkmış, en zor koşullar altında ve en sınırlı olanaklarla mücadeleyle başlamış, tüm bunlara rağmen bugünkü gelişme düzeyine ulaşmayı başarmıştır. Bu nedensiz değildir; partimiz ülkemizin devrimci geçmişinin bütün bir olumlu devrimci birikimini sahiplenmekle kalmamış, yenilgi ve yıkımdan gerekli dersleri de çıkarmıştır. Sol hareketin yenilgiye götüren hata ve zaaflarının derine inen bir muhasebesini yapmıştır. Bu sayededir ki, mücadeleye zarar veren yanlış ya da çarpık düşünce ve anlayışları, tutum ve alışkanlıkları geride bırakan bir devrimci anlayışın temsilcisi olmayı başarabilmiştir.

Devrim davasını ileriye götürmek ve sosyalizmi gerçekleştirmek, ancak işçi sınıfının dünya görüşünü temel alıp özümsemekle ve bu sınıfın değerlerine dayalı bir devrimcilik anlayışına sahip olmakla mümkündür. Partimizin konumu ve kimliği bunun ifadesidir. Bu onu Türkiye'nin geleneksel sol akımlarından ayıran temel önemde bir farklılığıdır. Partimizin programı bu farklılığı ayrıca belgelemiştir.

Bu vesileyle sizleri partimizin geride kalan yıl içerisinde yayınlanan programını incelemeye çağırıyoruz. Bu sizlere, partimizin temel görüş ve ilkelerini, amaç ve hedeflerini, bu amaç ve hedeflere ulaşmak için savunduğu ve izlediği yol ve yöntemleri daha yakından tanıma olanağı verecektir. Partimizin programını inceleyiniz; bu size, partimizin soldaki tüm öteki akımlardan farkını gösterecektir. Partimizin programını inceleyiniz; bu size, partimizin sizden talep ettiği politik güvene ve desteğe ne denli layık olduğu konusunda bir fikir verecektir. Partimizin programını inceleyiniz; böylece bu programın işçi sınıfının devrimci dünya görüşüne dayandığını, günümüz dünyası ve Türkiye'sinin gerçeklerinden hareket ettiğini, dünyanın ve Türkiye'nin

devrimci deneyimlerinden süzülmüş olduğunu, bugüne kadarki bütün bir mücadele birikimini özümseyip içerdiğini göreceksiniz. Bu programın işçi sınıfının ve emekçilerin çıkarlarının, bu çıkarları ifade eden ilke, amaç ve hedeflerin en iyi ifadesi olduğunu göreceksiniz. Bu programın sınıfın, devrimin ve sosyalizmin programı olduğunu göreceksiniz.

Bu, Türkiye'nin tüm devrimci birikimini kucaklamaya, işçi sınıfı ve emekçileri birleştirmeye, devrim davasını başarıya taşımaya muktedir biricik devrimci programdır. Türkiye'nin devrimci geleceğine bu program altında yürünecektir, partimiz bunun sarsılmaz inancı ve güveni içindedir.

Emekçi kardeşler!

Devrimci bir işçi sınıfı partisi, doğası gereği, ancak işçi sınıfı ve emekçilere dayanarak varolabilir, ayakta kalabilir ve mücadelesini sürdürebilir. Ancak emekçilerin güvenini kazanıp desteğini süreklileştirebildiği ölçüde, ancak mücadelenin ateşi içerisinde bu güveni pekiştirip bu desteği büyütebildiği ölçüde, devrimci amaç ve hedeflerine başarıyla yürüyebilir.

Partimiz, politik açıdan olduğu kadar maddi açıdan da işçilere, hayatını alınteri ile kazanan emekçilere dayanmaktadır. Bu bugüne kadar böyle oldu, bundan sonra da böyle olacaktır. Yurtdışı örgütümüzün partimiz adına açtığı yıllık bağış kampanyaları da bu amaca yöneliktir. Şu günlerde bu kampanyaların bir yenisi başlatılmış bulunmaktadır. Sizleri bu kampanyaya destek olmaya, katkıda bulunmaya çağırıyoruz.

İşçi sınıfının ve emekçilerin baskı ve sömürüden kurtuluşunu hedefleyen mücadelemiz sizlerle, sizlerin desteği, katkısı ve katılımıyla büyüyecek, geleceğin büyük başarı ve zaferlerine ilerleyecektir.

Yaşasın emekçilerin devrim ve sosyalizm davası!

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!

Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP)

16 Ocak '01

Partimizin tüzüğü...

*(Başt**a**rafı s.25'de)*

- MK'yı seçer."

Bunlar da özel açıklama gerektirmeyecek denli açık hükümler. MK faaliyet raporunu değerlendirmek demek, bir önceki kongre ile başlayıp yeni kongre ile geride kalan dönemin derli toplu bir muhasebesini yapmak ve bundan yeni dönem için gerekli sonuçları çıkarmak demektir. Bu, parti kongrelerinin en temel fonksiyonlarından biridir. Aynı şekilde kongre, parti programı ve tüzüğünü gözden geçirir ve gerekli gördüğü değişiklikleri yapar. Parti programı ve tüzüğünü ancak ve yalnızca parti kongresi gözden geçirip değiştirebilir, bu çok önemli bir nokta.

Kongre parti politikasının önemli sorunları üzerine taktik çizgiyi belirler. Her parti kongresi, içinden geçilmekte olan dönemi genel çizgileriyle değerlendirir ve bu çerçevede partinin taktik çizgisin, somut görev ve yönelimlerini, öncelikli hedeflerini belirler. Ve son olarak, bir partide Merkez Komitesi ancak kongrede seçilebildiğine göre, parti kongresi bu en temel görevini de gerçekleştirerek çalışmasını tamamlar.

Ve son olarak f hükmü:

"f) Kongrede parti program ve tüzüğünün değiştirilmesine ilişkin kararlar üçte iki oy çoğunluğu ile alınır. Tüm öteki kararlar için salt çoğunluk yeterlidir."

Daha önce bir yoldaşın, "neden parti kongresinde tüzük ve program da salt çoğunlukla değiştirilemiyor?" şeklindeki sorusunu yanıtlarken, bu hükmü de fazlasıyla gerekçelendirmiştim, burada onları tekrarlamayacağım. *(Bu sayıdaki yer sıkışıklığından dolayı ilgili sorunun yanıtını gelecek sayımızda yayınlayacağız -Ekim)*

Böylece parti tüzüğümüzün "Parti Kongresi"ne ilişkin hükümlerini irdelemeyi tamamlamış oluyoruz.

(Devam edecek...)

Yaşasın direniş, yaşasın zafer!

Seyhan Doğan
Şefinur Tezgel
Yazgülü Güder Öztürk
Ali Ateş
Aşur Korkmaz
Cengiz Çalıkoparan
Fırat Tavuk
Murat Ördekçi
Mustafa Yılmaz
Özlem Ercan
Nilüfer Alcan
Gülser Tuzcu
Ahmet İbili
Ercan Polat
Alp Ata Akçagöz
Rıza Poyraz
Umut Gedik
İlker Babacan
Fahri Sarı
Sultan Sarı
Fidan Kalşen
Berrin Bıçkılar
Yasemin Cancı
Halil Önder
Murat Özdemir
Ali İhsan Özkan
İrfan Ortakçı
Hasan Güngörmez

Devrimciler ölmez!

Devrim davası yenilmez!